

GELECEK
PARTİSİ

TÜZÜK

ARALIK 2019

GELECEK
PARTİSİ

TÜZÜK

ARALIK 2019, ANKARA

3	BİRİNCİ BÖLÜM PARTİ KİMLİĞİ VE DEĞERLERİ
7	İKİNCİ BÖLÜM PARTİ ÜYELİĞİ
12	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM PARTİ TEŞKİLATI
30	DÖRDÜNCÜ BÖLÜM KURULLAR
34	BEŞİNCİ BÖLÜM PARTİ DANIŞMA KURULLARI
36	ALTINCI BÖLÜM YAN KURULUŞLAR
39	YEDİNCİ BÖLÜM KONGRELER
58	SEKİZİNCİ BÖLÜM PARTİ GRUPLARI
62	DOKUZUNCU BÖLÜM PARTİ DISİPLİN İŞLERİ
71	ONUNCU BÖLÜM SEÇİMLER VE ADAYLAR
79	ONBİRİNCİ BÖLÜM MALİ HÜKÜMLER
90	ONİKİNCİ BÖLÜM ORTAK HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM

PARTİNİN KİMLİĞİ VE DEĞERLERİ

Partinin Kimliği

Madde 1- Gelecek Partisi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Siyasi Partiler Kanunu ve diğer ilgili tüm yasal mevzuat çerçevesinde, işbu tüzük hükümlerine göre kurulmuş ve faaliyet gösteren siyasi bir kuruluştur.

Gelecek Partisi'nin Genel Merkezi Ankara'dadır.

Gelecek Partisi'nin kısaltılmış adı Gelecek Partisi'dir.

Gelecek Partisi'nin amblemi, Yeşil ve Beyaz renklerden oluşan,

Şeklindeki beş köşeli "Çınar Yaprağı" dır.

Amaçlarımız ve Değerlerimiz

Madde 2- İstiklal Meşalemizin Cumhuriyetimizin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları tarafından 1919'da yakılmasının 100. Yılında kurulan Gelecek Partisi'nin amacı insana, zamana ve mekâna hakkıyla hitap eden kapsayıcı bir yenilenmeyi başlatmaktır.

Bu geleceğe yürürken partimizin temel ilkesi insan-odaklılıktır. Siyasetimizin öznesi ve muhatabı sadece ve sadece insandır. İnsani kimliği ikinci konuma iten hiçbir kimlik anlayışı siyasetimizi yönlendiremez ve şekillendiremez. Başta devlet olmak üzere bütün siyasi mekanizmalar, kurallar, kurumlar ve teamüller insanın mutluluğuna hizmet ettikleri ve insan onuruna saygı gösterdikleri ölçüde meşruiyet kazanırlar. İnsanı, onun temel haklarını ihmal eden veya ikincil konuma indirgeyen hiçbir devlet baki olamaz.

Bu çerçevede Partimizin temel amacı insan onurunun korunmasıdır. Bu hedefi, siyasal bilincimizin ve devlet ahlakımızın temelini dokuyan 'insanı yaşat ki devlet yaşasın' ilkesinin çağdaş siyaset dilindeki karşılığı olarak görüyor ve gelenek ile çağdaşlığı bu çerçevede bir zıtlık içinde değil, ayrılmaz bir bütünlük içinde değerlendiriyoruz.

İnsan onuru iç siyasi, ekonomik ve kültürel düzenimizin de, dış politikamızın da temelini teşkil etmektedir. İnsan onurunu zedeleyen hiç bir uygulama ve politika meşru görülemez ve gösterilemez.

İnsan onuru ancak ve ancak insanın tercih ve irade gücünü yansıtan özgürlükler ile hayat bulabileceğinden, partimizin siyaset anlayışının odağında insan hak ve özgürlükleri yer alacaktır.

İnsanın hayat alanını oluşturan mekâna saygı insana saygının ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçasıdır. Doğal (çevre) ve mamur (şehir) mekâna saygı geçmiş nesillerden devralınan ve gelecek nesillere aktarılacak olan bir emanet bilincinin yansımasıdır. Doğanın ve çevrenin korunması gelecek nesillere olan bir borcumuzdur ve bu ülkenin havası, suyu, toprağı, güneşi, ırmakları, dağları, ormanları ve ovaları vatandaşlarımızın mekân bilincine ve devletimizin sorumluluk alanına emanettir.

Partimizin siyaset yapımında yöntem ilkesi milletimizin her bir ferdini hiçbir ayırım gözetmeksizin partimizin doğal üyesi kabul eden kapsayıcılık ilkesidir. İnsan onuru ile taçlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı

kimliği taşıyan herkes mutlak anlamda eşittir. Etnik, dini ve mezhebi kimlik ayrımlarına dayalı yaklaşımlara karşı toplumun her kesimini ve her bireyini kapsayan bir siyasi anlayışın sözcüsüyüz. Farklılıkların güven ve huzur ortamında bir arada yaşamasının teminatı olan kapsayıcılık ilkesi bağlamında çoğunlukçuluğa karşı çoğulcu bir yaklaşımı hayata geçireceğiz.

Siyasi uygulama ilkemiz ortak akıl ve katılımcılıktır. Demokratik kültür oy verme işlemi ile başlayan ve biten bir yetki devrine değil hayatın her alanına sirayet etmesi gereken bir davranış biçimine dayanır. Ortak aklın gelişmesini teşvik eden düşünce özgürlüğü, seviyeli eleştiri ve samimi özeleştiri ahlaki siyasi hareketimizin zihni temelidir. Bu anlamda demokratik kültürün toplum katmanlarına yayılması önceliklerimizin başında gelmektedir.

Siyasal sistem tercihimiz hayatın her alanına yansıyan katılımcı demokrasidir. Cumhuriyetimizin demokrasi ile taçlanması geri döndürülemez bir kazanımdır. Cumhuriyetimiz ortak aidiyetimizin, demokrasi bu ortak aidiyet alanındaki doğal ve güzel farklılıklarımızın korunmasının teminatıdır.

Toplumsal düzenin temeli olan adaletin bütün yönleri ile toplumsal ilişkilere egemen olması, bağımsız ve tarafsız yargı düzeninin sağlanması insan-odaklı siyasetimizin ana amacını oluşturmaktadır.

Güç yozlaşmasından kaynaklanabilecek her türlü sapmaya karşı yegâne siyasi teminat olan demokratik hukuk devleti ilkelerini hayata geçireceğiz. Güçler ayrılığı ilkesine dayanan yeni anayasal düzenimizde demokratik hukuk devleti ve milli irade perspektifiyle denetlenmeyen hiç bir güç olmayacaktır.

Siyasi davranış ilkemiz ahlaki tutarlılık ve şeffaflıktır. Her türlü açık ve örtülü yolsuzlukla mücadele ve siyasi etik konusunu ahlaki dokumuzun korunması, adil gelir dağılımına dayalı sosyo-ekonomik dengenin sağlanması ve demokrasi ile kalkınma arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi açısından bir zorunluluk ve ön şart olarak görüyoruz.

Bu temel üzerinde Cumhuriyetimizin 100. Yılına yürürken ülkemizin hem muhtevası hem de yapım süreci açısından katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü, demokratik ve sivil bir anayasaya kavuşması en temel önceliğimiz olacaktır. Özgürlük, eşitlik ve adalet değerleri üzerine inşa edilecek yeni anayasal düzenimizin en temel ilkesi, ahlaki referansı ve ruhu insan hakları ve onuru olacaktır.

Kamu yönetiminde en temel ilkelerimiz ehliyet ve liyakattir. Bu ilkelerin hayata geçirilebilmesi için bürokrasiye giriş, objektif kurallara ve adil süreçlere, bürokraside kalma ve yükselme ise objektif kriterlerle ölçülebilir performansa bağlayan bir 'kamu istihdamı ahlaki' egemen kılınacaktır.

Ekonomi alanında temel hedefimiz verimliliği, üretkenliği ve gelir dağılımında adaleti sağlayacak sürdürülebilir kalkınmadır. Ekonomik kalkınma ile demokratik hukuk devleti ilkeleri arasındaki kaçınılmaz bağı göz önünde bulundurarak girişim özgürlüğünü teminat altına alan açık ve şeffaf hukuk kurallarını hayata geçirerek uzun dönemli ve kalıcı yatırımları ülkemize çekeceğiz.

Dış politikadaki temel ilkemiz çok boyutlu barış diplomasisidir. Dış politikamızda tarihi ve stratejik derinliğimize dayalı olarak bu ilke doğrultusunda milletimizin uluslararası alanda onurlu bir yer edinmesi temel hedefimizdir. İstiklal Savaşımızın temel ilke ve ruhundan hareketle dış politikamızda her zaman mazlumların ve mazlum milletlerin yanında yer alarak insan onurunu koruyan değer-odaklı bir yaklaşım benimsenecektir.

Türkiye, zengin kültürel birikimi, özgürlükçü demokrasi tecrübesi, güçlü ekonomisi, insan odaklı siyaset anlayışı, sağlam sosyal dokusu, dinamik insan unsuru, etkin dış politikası ile insanlık aleminin onurlu bir üyesi ve küresel düzenin yükselen gücü olmayı hak etmektedir. Gelecek Partisi olarak amacımız zihinlerimizi özgürleştirmek, psikolojilerimizi yenilemek, toplumsal bağlarımızı güçlendirmek ve ortak geleceğimiz konusunda atılması gereken adımları programımızda belirlediğimiz çerçevede atmaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

PARTİ ÜYELİĞİ

Üyelik ve Şartları

Madde 3- Gelecek Partisi'nin tüzük, program ve değerlerini benimsemiş, Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili diğer tüm yasal mevzuatlarda parti üyeliğine açıkça engel teşkil etmeyecek niteliklere haiz olan, 18 yaşını doldurmuş, medeni ve siyasi haklarını kullanma ehliyetine sahip olan ve parti çalışmalarına katılmaya gönüllü olan her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı partiye üye olabilir.

Üyelik Başvurusu

Madde 4- Üyelik şartlarına haiz kişiler, Gelecek Partisi'ne üye olmak istediklerinde, ikamet ettiği ilçe başkanlığına başvuruda bulunur ve üyelik başvuru belgesini doldurur. Üyelik başvuru belgesi iki adet olarak düzenlenir. Üye olmak isteyen kişiye, talebi halinde alındı belgesi verilir.

Üyelik başvurusu elektronik yolla da yapılabilir. Elektronik yolla yapılan üyelik başvurusu, başvuranın ikametgahı bulunan ilçe başkanlığına derhal bildirilir. Bu yöntemle yapılan başvuruların usul ve esası üye kayıt ve kabul yönetmeliği ile düzenlenir.

Yurt dışında yaşıyan vatandaşlar elektronik yolla ya da gerekli bilgi ve belgeler ile parti başkanlıklarına veya yurtdışı parti bürolarına, Türkiye’de gösterecekleri bir ikamet adresi ve yurtdışındaki ikamet adresini bildirerek üyelik başvurusunda bulunabilir.

Üyelik Kabulü ve Kayıt İşlemi

Madde 5- İlçe Yönetim kurulu, üyelik başvurusunu 15 Gün içinde karara bağlar. Kişinin üyeliğe kabulü halinde üyelik kaydı, karar ve tarih sırası belirtilerek, üye kayıt ve kabul defterine yazılır. Üyeliğin reddi halinde, üyeliği reddedilen kişinin üye kayıt başvuru belgesindeki adresine bu karar tebliğ edilir. Üyeliği reddedilen kişi, kararın adresine tebliğden itibaren 15 gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edebilir. İl yönetim kurulu bu itirazı 15 gün içinde karara bağlar. İtiraz üzerine il yönetim kurulunun vermiş olduğu kararlar kesindir.

Üye kayıt ve kabul defteri sadece ilçe başkanlıklarında bulunur. Üyelik başvurusu kişinin ikamet ettiği ilçenin dışındaki bir parti teşkilat birimine başvuru ile gerçekleşirse, üyelik başvuru belgesi alınan kişilerin bu belgeleri gerekli diğer belgeler ile birlikte, ikamet ettiği ilçe başkanlığına gönderilir.

Üyelerin Hak ve Yükümlülükleri

Madde 6- Her üye, giriş aidatı olarak 10 TL ve yıllık üyelik aidatı olarak 12 TL ile 1.200 TL arasında da belirlenmiş olan üyelik aidatını ödemekle yükümlüdür. (SPK 62.madde-Giriş ve Üyelik Aidatı)

Üyeler parti politikaları doğrultusunda, teşkilat çalışmalarında görev alırlar. Kendi sandık çevreleri başta olmak üzere, gerekli ve uygun olan her yerde parti program ve politikaları hakkında vatandaşları bilgilendirirler.

Üyelik aidatını ödeyen ve parti içi çalışmalara aktif olarak katılan her üye, parti içi ön seçim, eğilim yoklamaları, ve bunun gibi bütün parti içi çalışmalarda seçme ve seçilme hakkına sahiptir.

Üyeler partinin tüzüğünde belirtilen çalışma esaslarına, partinin yetkili organlarının ve disiplin kurullarının almış olduğu tüm kararlarına uymakla yükümlüdür.

Üyelere, parti teşkilatı tarafından, faaliyetler, eğitim ve toplantılara davet için her türlü iletişim aracı yoluyla bilgilendirme yapılabilir.

Parti üyeleri ikametgahlarının değişmesi halinde bağlı oldukları ilçe başkanlığına bu hususu bildirirler. İlçe başkanlığı üyeliğin nakli için gerekli kararı alarak, üyenin bildirmiş olduğu yeni ikametgâhının bağlı bulunduğu ilçe başkanlığına gerekli bilgi ve belgeleri göndererek üyenin nakli yapılır.

Yeniden Üyeliğe Kabul

Madde 7- Zorunlu bir yasal neden olmaksızın parti üyeliğinden istifa etmiş olan üyelerin, yeniden parti üyeliğine başvurmaları halinde, ilçe yönetim kurulu 15 gün içinde üyelik başvurusunu karara bağlar. İlçe başkanlığının vermiş olduğu bu karara karşı, il başkanlığına yapılan itiraz üzerine il yönetim kurulunun vermiş olduğu karar kesindir.

İstifa eden üye; Kurucular Kurulu üyeliği, mevcut veya önceki dönem Genel Başkanlık, Parti Yönetim Kurulu üyeliği, Parti Disiplin Kurulu üyeliği, Parti Etik Kurulu üyeliği, il başkanlığı, milletvekilliği, büyükşehir belediye başkanlığı, il belediye başkanlığı görevlerinde bulunanların ise yeniden parti üyeliğine başvurularını Parti Yönetim Kurulu 30 gün içerisinde karara bağlar. Bu kararlar parti içi işlemler açısından kesindir.

Her halükarda yasal bir neden olmaksızın parti üyeliğinden istifa edenlerin yeniden parti üyeliğine kabulü için istifanın kesinleştiği tarihten itibaren en az bir yıllık süre geçmesi gerekir.

Genel Merkez'in Üye Kayıt Yetkisi

Madde 8- Hâlihazırda milletvekili olanların, üyeliğe kabul işlemleri Parti Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Parti Yönetim Kurulu, parti üyesi olmasında fayda gördüğü kişiler hakkında üyelik kararı almaya yetkilidir.

Parti Yönetim Kurulu'nun üyeliğe kabul kararı alması halinde, ilgili kişinin başvuru belgesi ile üyeliğe kabul kararının birer sureti, kişinin ikametgâhının bulunduğu ilçe başkanlığına gönderilir.

Üyeliğinin Sona Erme Halleri

Madde 9- Gelecek Partisi üyeliği, aşağıdaki hallerin herhangi birinin belge ile tespiti halinde sona erer:

1. Üyelik kaydı için parti tüzüğü ve ilgili mevzuat hükümlerine göre aranan şartlara haiz olmadıklarının tespiti veya bu şartlarının yitirilmesi,
2. İstifa beyanını içeren; ilçe başkanlığına verilen yazılı beyan, noterden üye kaydının bulunduğu ilçe başkanlığına gönderilen ihbarname veya e-devlet üzerinden gönderilen belge ile,
3. Ölüm,
4. Başka bir partide görev almak,
5. Üyelik kayıt formunda gerçeğe aykırı bilgi verilmesi ve gerçeğe aykırı bilginin sonradan tespit edilmesi,
6. Disiplin Kurulu kararı ile partiden ihraç.

Üyeliğin sona erme halinin varlığında, ilçe başkanlığı bu durumu tespit kararı alarak ilgilinin üye kütüğündeki kaydına işler.

İlçe başkanı, kesinleşmiş disiplin kurulu kararı, ölüm ve istifa halleri hariç, başka sebeplerle kaydı silinenlerin üye kayıt ve kabul defterinde bulunan en son adresine yazılı bildirim yapar.

Üyelik kaydı silinen kişi, bu kararın kendisine tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde il yönetim kuruluna itirazda bulunabilir. İtiraz üzerine il yönetim kurulunun vereceği karar kesindir.

Diğer belirtilen hallerde üye kaydı, ilçe yönetim kurulu kararıyla silinir.

Üyelik ile ilgili gerekli işlemlere uygun olmayan üye kayıtları geçersizdir.

Üye Kayıt ve Kabul Yönetmeliği

Madde 10- Üyeliğin kaydı, silinmesi, kütüğünün tutulması ve üyelikle ilgili diğer işlemlere ilişkin usul ve yöntemler, üye kayıt ve kabul yönetmeliğinde düzenlenir.

Genel Merkez Üye Kayıt Arşivi

Madde 11- Tüm üye kayıt işlemleri Genel Merkez'de oluşturulacak dijital teşkilat ve faaliyet sistemine aktarılır.

İlçe teşkilatlarınca yapılan üyelik kayıt işlemlerinin dijital arşiv sistemine aktarılmasıyla ilgili esas ve usuller yönergelerle belirlenir.

Parti içi ortaya çıkacak üyelik ile ilgili uyuşmazlıklarda Genel Merkez dijital arşiv sistemindeki kayıtlar esas alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PARTİ TEŞKİLATI

Parti Teşkilatlanması

Madde 12- Parti teşkilatı esas kuruluşlar, yan kuruluşlar, yardımcı kuruluşlar, tüzükte belirtilmiş olan danışma ve araştırma amaçlı kurullar, yurt içi ve yurt dışı temsilciliklerinden oluşur.

Teşkilat Birimleri

Madde 13- Teşkilat birimleri şunlardır:

I. GENEL MERKEZ TEŞKİLATI

1. Büyük Kongre
2. Genel Başkan
3. Parti Yönetim Kurulu (PYK)
4. Parti Başkanlık Kurulu (PBK)
5. Parti Disiplin Kurulu (PDK)
6. Parti Etik Kurulu (PEK)

II. İL TEŞKİLATI

1. İl Kongresi
2. İl Başkanı
3. İl Yönetim Kurulu
4. İl Başkanlık Kurulu
5. İl Disiplin Kurulu
6. İl Etik Kurulu

III. İLÇE TEŞKİLATI

1. İlçe Kongresi
2. İlçe Başkanı
3. İlçe Yönetim Kurulu
4. İlçe Başkanlık Kurulu
5. Belde Teşkilatı
 - 5.1. Belde Başkanı
 - 5.2. Belde Yönetim Kurulu
 - 5.3. Belde Başkanlık Kurulu

IV. Gruplar

1. TBMM Parti Grubu
2. İl Genel Meclisi Grubu
3. Belediye Meclisi Grubu

V. Yan Kuruluşlar

1. Kadın Kolları
2. Gençlik Kolları
3. Diğer Yan Kuruluşlar

VI. Yardımcı Kuruluşlar

VII. Yurt İçi ve Yurt Dışı Temsilcilikleri

Mahalle, Köy ve Sandık Kurulu Başkanlıkları

Madde 14- Mahalle, köy ve sandık kurulu başkanlıkları, parti teşkilatının en temel birimi olup, ilçe ve belde teşkilatlarına bağlı olarak çalışırlar. Buldukları çevrede, parti faaliyetleri ile ilgili çalışmalarını gerçekleştirir, partinin vermiş olduğu görevleri yerine getirirler.

PARTİ ORGANLARININ TEŞEKKÜLÜ İLE GÖREV VE YETKİLERİ

Belde Teşkilatı

Madde 15- Belde teşkilatı il ve ilçe merkezleri dışında belediye teşkilatı olan yerlerde kurulur. İlçe başkanlığına bağlı olarak çalışırlar. Belde başkanı ilçe yönetim kurulunun teklifi ve il yönetim kurulunun kararı ile atanır. Belde yönetim kurulu ise belde başkanının teklifi ve ilçe yönetim kurulunun onayı ile atanır. Belde yönetim kurulu sayısı 3'ten az 11'den fazla olamaz.

Bir kişi en fazla ara vermeksizin 3 olağan dönem için belde başkanı seçilebilir. Kurucu belde başkanlığı süresi dönem olarak sayılmaz.

İlçe Başkanı

Madde 16- İlçe Başkanı, ilçe kongresi tarafından oy kullanan delegelelerin gizli oyu ile tek derecede seçilir. İlçe başkanı, ilçe çevresinde partinin temsilcisidir. Partinin ilçe teşkilatının düzenli ve verimli bir şekilde faaliyetini, ilçedeki tüm teşkilat kademesinin parti tüzük ve yönetmelikleri kapsamında çalışmasını, ilçe danışma kurulunun toplanmasını, ilçe seçim çevresinde ki, il genel meclis üyeleri, belediye başkanları ve belediye meclis üyeleri ile ilçe teşkilatı arasındaki koordinasyonunu sağlar.

Bir kişi en fazla ara vermeksizin 3 olağan dönem için ilçe başkanı seçilebilir. Kurucu ilçe başkanlığı süresi dönem olarak sayılmaz.

İlçe Yönetim Kurulu

Madde 17- İlçe yönetim kurulu;

Nüfusu 15.000 den az olan ilçelerde 11,
Nüfusu 15.000-50.000 olan ilçelerde 20,
Nüfusu 50.000-250.000 olan ilçelerde 30,
Nüfusu 250.000 den fazla olan ilçelerde 40 üyeden oluşur.

Asıl üye sayısı kadar yedek üye seçilir.

Parti Yönetim Kurulu, ilçe yönetim kurulu sayısını, Teşkilattan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'nın talebi ile veya doğrudan yarısına kadar azaltıp artırabilir.

İlçe Başkanlık Kurulu

Madde 18- İlçe başkanlık kurulu, ilçe başkanı tarafından ilçe yönetim kurulu üyeleri arasından görevlendirilir. İlçe başkanlık kurulu üyeleri, ilçe başkan yardımcısı sıfatı ile görev yapar.

İlçe başkanlık kurulu, genel merkez birim başkanlığı yapılanmasına göre belirlenir. Parti Yönetim Kurulu ilçelerde bulunacak birim başkanlığı sayısını nüfus, bölge veya diğer sebeplerle azaltıp, artırabilir.

İlçe başkanlık kuruluna ilçe başkanı başkanlık eder.

İlçe başkanı gerek gördüğü takdirde birim başkanlarını görevden alıp, görev yerlerini değiştirebilir. İlçe yönetim kurulu da üye tamsayısının 1/3 ünün talebi ve 2/3 çoğunluk oyu ile ilçe başkan yardımcısının görevden almasına karar verebilir. Görevden alınan ilçe başkanlık kurulu üyesinin yerine ilçe başkanı tarafından yönetim kurulu üyeleri arasından görevlendirme yapılır. İlçe yönetim kurulu tarafından görevden alınan ilçe başkan yardımcısı, o kongre dönemi içerisinde aynı birime tekrar başkan olarak atanamaz.

İlçe başkanlık kurulu, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere, üyelerinin salt çoğunluğu ile toplanıp toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. İlçe yönetim kurulu toplantısının gündemini belirler, ilçe başkanı tarafından verilen görevleri ve ilçe yönetim kurulunca alınan kararları ifa eder.

İL TEŞKİLATI

İl Başkanı

Madde 19- İl Başkanı, il kongresi tarafından oy kullanan delegelerin gizli oyu ile tek derecede seçilir.

İl başkanı, il çevresinde partinin temsilcisidir. Partinin il teşkilatının düzenli ve verimli bir şekilde faaliyetini, ildeki tüm teşkilat kademelerinin parti tüzük ve yönetmelikleri kapsamında çalışmasını, il danışma kurulunun toplanmasını, il seçim çevresinde ki partili milletvekili, il genel meclis üyeleri, belediye başkanları, ilçe teşkilatları ve belediye meclis üyeleri ile il teşkilatı arasındaki koordinasyonunu sağlar.

Bir kişi en fazla ara vermeksizin 3 olağan dönem için il başkanı seçilebilir. Kurucu il başkanlığı süresi dönem olarak sayılmaz.

İl Yönetim Kurulu

Madde 20- İl yönetim kurulu;

Nüfusu; 250.000 (dahil)'den az olan illerde 25,
Nüfusu; 250.000-750.000 (dahil) arası olan illerde 30,
Nüfusu; 750.000'den fazla illerde 50 üyeden oluşur.

Asıl ye sayısı kadar yedek ye seçilir.

Parti Yönetim Kurulu, il yönetim kurulu sayısını Teşkilattan sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'nın talebi ile veya doğrudan yarısına kadar azaltıp arttırabilir.

İl Başkanlık Kurulu

Madde 21- İl başkanlık kurulu, il başkanı tarafından il yönetim kurulu yeleri arasından görevlendirilir. İl başkanlık kurulu yeleri il başkan yardımcısı sıfatı ile görev yapar.

İl başkanlık kurulu, genel merkez birim başkanlığı yapılanmasına göre belirlenir. Parti Yönetim Kurulu(PYK), ilde bulunacak birim başkanlığı sayısını nüfus, bölge veya diğer sebeplerle azaltıp, arttırabilir.

İl başkanlık kuruluna il başkanı başkanlık eder.

İl başkanı gerek gördüğü takdirde birim başkanlarını görevden alıp, görev yerlerini değiştirebilir. İl yönetim kurulu da ye tamsayısının, 1/3 ünün talebi ve 2/3 çoğunluk oyu ile il başkan yardımcısının görevden almasına karar verebilir. Görevden alınan il başkanlık kurulu üyesinin yerine il baş-

kani tarafından yönetim kurulu üyeleri arasından görevlendirme yapılır. İl yönetim kurulu tarafından görevden alınan il başkan yardımcısı, o kongre dönemi süresince, aynı birime tekrar başkan olarak atanamaz.

İl başkanlık kurulu, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere, üyelerinin salt çoğunluğu ile toplanıp toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. İl yönetim kurulu toplantısının gündemini belirler, il başkanı tarafından verilen görevleri ve il yönetim kurulunca alınan kararları ifa eder.

Yönetim Kurullarının Toplantı Yeter ve Karar Sayıları

Madde 22- İl ve ilçe yönetim kurulları, olağan toplantılarını ayda en az iki defa önceden belirlenmiş tarih ve saatte gerçekleştirir. Bu toplantılar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile gerçekleştirir, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır. Oy sayısının aynı olması durumunda başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır. Karara karşı çıkan üyeler, karar defterine muhalefet şerhi düşüp, neden karşı oy kullandıklarının gerekçelerini yazabilirler.

İl ve ilçe yönetim kurullarının olağanüstü toplantıları, ilgili kurul başkanının veya ilgili kurul yönetiminin 1/3'ünün, olağanüstü toplantı gerekçesini içeren talebi ile gerçekleşir. Bu toplantılarda sadece toplantı gerekçesi olan konular görüşülür.

Partinin Temsili

Madde 23- Belde, İl ve ilçe başkanları temsil ettikleri teşkilatın mali işleri için gerekli evraklarını, başkanlık kurulunda idari ve mali işlerden sorumlu olan muhasip üye ile birlikte imzalar.

Başkanın yokluğunda, ilgili teşkilat, başkanlık kurulu hiyerarşi sırasına göre başkan yardımcısı tarafından temsil edilir.

İl ve İlçe Yönetim Kurullarının Görev ve Yükümlülükleri

Madde 24- İl ve ilçe yönetim kurulları tüm çalışmalarını; yasalara bağlılık, millete olan sorumluluk, partinin değerlerini korumak ve işlerini ortak akılla yapmak ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirirler.

Parti programı doğrultusunda bir üst kademinin onayı ile komisyonlar kurabilirler. Parti teşkilatının kendi çevresindeki birimlerinin çalışmalarına aktif olarak katılırlar. Parti programı doğrultusunda toplantı ve miting gibi organizasyonları gerçekleştirirler.

Kongrelerle ilgili gerekli işlem, yazışma ve bildirimleri, ilgili kademe başkanı veya onun görevlendireceği yönetim kurulu üyesi ile yaparlar.

Parti programı ve tüzüğüne uygun olarak görev ve yetkilerini kullanırlar.

Yönetim Kurulu Üyesinin İstifa Etmiş Sayılma Hali

Madde 25- Üst kademece belirlenmiş kongre takvimi süresi hariç olmak üzere, yönetim kurulu üyesi tarihi ve saati önceden belirlenmiş olan toplantılara mazeret bildirmeksizin, bir yılda üç kez üst üste veya bir yıl içinde altı kez katılmazsa, yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeliklerinde Boşalma

Madde 26- İlçe yönetim kurulunun toptan çekilmesi halinde yeni bir kurul, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı önceden bilgilendirilmek suretiyle il yönetim kurulu tarafından atanır. İl yönetim kurulunun toptan çekilmesi halinde, Parti Yönetim Kurulu tarafından il başkanı ve yeni bir yönetim kurulu atanır.

Kurul üyeliklerinde, kısmi boşalma halinde, boşalan üyelikler, ilgili kademe başkanının, yedek üyeleri sırasıyla çağırmasıyla tamamlanır. Ancak bu halde kuruldaki toplam üye sayısı, üye tam sayısının yarısından az

olursa, kurul boşalmış sayılır. Bu halde boşalan ilçe yönetim kurulunun yerine yeni ilçe başkanı ve yönetim kurulu Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı önceden bilgilendirilmek suretiyle il yönetim kurulu tarafından atama yapılır. Atanan kurullar, seçilmiş kurulların görev ve sorumluluklarını yerine getirip, hak ve yetkilerini kullanır.

Sadece kademe başkanına görevden el çektirilmesi veya başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması hallerinde, boşalan ilçe başkanlığına, il başkanlığı tarafından; boşalan il başkanlığına ise Parti Yönetim Kurulu tarafından başkan ataması yapılır veya 45 gün içerisinde olağanüstü kongre kararı alınabilir.

Birinci Derece Kan ve Sihri Hısımlar ile İkinci Dereceye Kadar Kan Hısımlarının Aynı Anda Görev Alamaması

Madde 27- Aralarında birinci derece kan veya sihri hısımlık bulunanlar ile ikinci derece kan hısımlığı olan partili üyeler, aynı teşkilat kademesinde eş zamanlı olarak ana kademe ve yan kuruluş kademe yönetim kurulu üyesi olamazlar.

Aynı teşkilat kademesinde görev alanlar arasında görev aldıktan sonra oluşacak birinci derece sihri hısımlık hallerinde bu durumun meydana gelmesinden itibaren 30 gün içerisinde ilgili görevlilerden birisi hariç diğeri veya diğerlerinin istifa etmesi zorunludur.

Yukarıdaki hususlarla alakalı olarak çıkacak uyuşmazlıklar Parti Etik Kurulu tarafından karara bağlanır. Parti Etik Kurulu'nun vereceği karar kesindir.

Görevden El Çektirme Nedenleri

Madde 28- Aşağıdaki hallerin herhangi birinin varlığı durumunda, Parti Yönetim Kurulu, il ve ilçe başkanı ile yönetim kurullarını, belde başkan

ve yönetimlerini ise il yönetim kurulu kısmen veya tamamen görevden el çektirebilir;

1. İl ve ilçe yönetimlerinin tüzükte tanımlanan ve Genel Merkez tarafından verilen görevlerin ısrarlı bir şekilde yerine getirmemesi, partinin kurumsal yapısını zedeleyecek hal, hareket ve davranışlarda süreklilik sergilenmesi,
2. Kurulların yasalar ve tüzük hükümlerine göre tutması gerekli defter ve kayıtlarını usulüne uygun olarak tutmaması, muhafaza edememesi, kayıtların kasıtlı olarak değiştirilmesi veya muhasebe ile ilgili belgelerini zamanında Genel Merkez'e gönderememiş olması,
3. Kurulların organlarına seçilen üyeler ile ilgili gerekli bilgi ve belgelerin zamanında en büyük mülki amirliğe gönderilmemiş olması,
4. Parti üyeliğinden ihracı gerektiren bir fiil veya işlemde bulunulması,

Görevden El Çektirmenin Usul ve Esasları

Madde 29- Görevden el çektirmeyi gerektiren bir durumu tespit eden il yönetim kurulu, ilçe başkanı veya ilçe yönetim kurulunun kısmen veya tamamen görevden el çektirilmelerini, Teşkilattan sorumlu Genel Başkan Yardımcısı'nı önceden sözlü veya yazılı olarak görevden el çektirme gerekçeleri açıklanmak suretiyle bilgilendirerek, üye tam sayısının 2/3 çoğunluk oyu ile karara bağlar.

İl yönetim kurulu üye tam sayısının 2/3 ünün kararı ile belde başkanı veya belde yönetim kurulunun kısmen veya tamamen görevden el çektirilmelerine, ilçe başkanının görüşü alınarak karar verebilir.

Oylamalar Siyasi Partiler Kanunu'nda bulunan ayırık haller hariç gizli oylama ile yapılır.

Parti Yönetim Kurulu görevden el çektirmeyi gerektiren nedenlerin varlığı halinde, re'sen il ve ilçe başkanları ile yönetim kurullarına kısmen veya tamamen görevden el çektirebilir.

Kısmen el çektirme hallerinde boşalan üyeliklerin yerine tüzüğün 26. Maddesi hükümlerine göre kurul üyeleri getirilir.

Usulüne uygun bir şekilde alınan el çektirme kararları, parti içi işlemler açısından kesin olup bu kararlara karşı yargısal denetim yolu açıktır. Bu kararlara karşı yargı yoluna başvurmak, kararın yürütmesini durdurmaz. Yargısal denetimde yetkili yargı mercii, görevden el çektirilenin görev yaptığı yer mahkemesidir.

MERKEZ TEŞKİLATI

Parti Yönetim Kurulu (PYK)'nun Oluşumu ve Çalışma Esasları

Madde 30- Parti Yönetim Kurulu büyük kongre tarafından delegelerinin gizli oyuyla seçilen 60 asıl ve 40 yedek üyeden oluşur. Parti Yönetim Kurulu üyelerin 1/3'ünün kadın ve 1/5'inin de 30 yaş altı gençlerden oluşmasına özen gösterilir.

Parti Yönetim Kurulu'nun başkanı, Parti Genel Başkanı'dır. Genel Başkanın yokluğunda, PBK'nın tüzükteki hiyerarşi sırasına göre genel başkan yardımcısı, Parti Yönetim Kurulu'na başkanlık eder.

Parti Yönetim Kurulu, büyük kongrenin olağan toplantısına kadar görevine devam eder. Seçimli olağanüstü toplantı halleri bu durumun dışındadır.

Parti Yönetim Kurulu, tüzük ve ilgili mevzuatlarda yer alan toplantı ve karar yeter sayısı ile oylama şekline ilişkin özel düzenlemeler haricinde, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt ço-

ğunluğu ile karar alır. Oylamalar kural olarak açık oylama şeklinde yapılır. Açık oylama sonucunun eşit olması halinde, Genel Başkan'ın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır. Kurul gizli oylama yaparsa ve oylar eşit sayılırsa oylama reddedilmiş sayılır.

Parti Yönetim Kurulu, yeri, zamanı ve tarihlerini önceden belirlediği, olağan toplantısını en az ayda bir kere yapar.

Genel Başkan'ın veya Parti Yönetim Kurulu üye tam sayısının 1/3'ünün talep etmesi hallerinde kurul olağanüstü olarak toplanır. Olağanüstü toplantının tarihi, yeri ve zamanı üyelere duyurulur.

Kurul üyesi yeri, tarihi ve saati önceden belirlenmiş olan toplantılara mazeret bildirmeksizin, bir yılda üç kez üst üste veya bir yıl içinde altı kez katılmazsa, yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

Kurul üyeliklerinde herhangi bir nedenle boşalma halinde, Genel Başkan tarafından, sırasıyla yedek kurul üyeleri davet edilir.

Parti Yönetim Kurulu gündem esasına göre müzakereler yapar, kararlar alır. Kurul üyelerinin her biri, gündem teklifinde bulunabilir. Karşı görüş olması halinde yapılacak oylama sonucuna göre işlem yapılır.

Parti Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Madde 31- Büyük kongreden sonra partinin en üst karar ve yönetim organını Parti Yönetim Kurulu'dur.

Partinin seçimle görev üstlenmiş teşkilat kademe organları, kademe sırasına göre Parti Yönetim Kurulu'na bağlıdır.

Parti teşkilatının bütün kademelerinin ortak akıl ile uyum içinde çalışması için gerekli koordinasyonu sağlar ve mevzuat çerçevesinde gerekli gördüğü her tür düzenlemeleri yapar.

Parti Başkanlık Kurulu'nun, Parti Yönetim Kurulu üyelerinin ve parti kurullarının sunduğu raporları ve önerileri görüşüp karara bağlar.

Partinin hazırlanan çalışma raporu ile kesin hesabını inceleyip karara bağlar ve büyük kongreye sunar. Yıllık bütçe ve bilançoyu oylayıp karara bağlar ve büyük kongreye sunar.

Partinin işleyiş, ihtiyaç ve esasları doğrultusunda menkul ve gayrimenkul mal alımına, satımına, işletilmesine, mevcut varlıkları üzerinde lehte veya aleyhte her tür ayni veya borçlandırıcı takyitler oluşturulmasına karar verir.

Parti politikalarının gerçekleşmesi doğrultusunda, ihtisas komisyonları ve çalışma büroları oluşturup, bunların çalışma usul ve esaslarını belirler veya belirleyeceği çerçeveye göre uygulama yapması için gerektiğinde PBK'ya yetki verir.

Ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmeler hakkında parti politikaları ile stratejisini belirleyip, bu görüşlerini kamuoyuna açıklar ve gerekli görmesi halinde TBMM Parti Grubu ile ortak toplantılar yapar.

Partinin çalışma ve faaliyet planlamasını oluşturur ve bunlar için gerekli harcamaların bütçelerini hazırlar.

Bütün seçimlerle ilgili gerekli kararları alır ve partinin seçim çalışmalarını yönetir. Milletvekiliği, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisleri için partiden aday olanlar hakkında yetkilerini kullanır.

Genel başkanın teklifi üzerine Parti Başkanlık Kurulu üye sayıları ile alt kademe başkanlık organları üye sayılarını artırıp azaltmaya yetkilidir.

Partinin yasalar çerçevesinde uluslararası kuruluşlara üyeliğini ve tüzüğü 54. maddesine göre yurt dışı temsilcilik önerilerini karara bağlar.

Zorunlu nedenler dolayısıyla büyük kongrenin toplanamadığı hallerde, Partinin hukuki varlığını sona erdirir, Tüzük ve program değişiklikleri hariç, gerekli görülen bütün kararları alır.

Tüzükte ve ilgili yasalarda, açıkça belli bir Genel Merkez organının görev ve yetkisinde olan konular dışında olmak üzere, adaylık şartları ve kısıtlamaları, seçimler gibi konularda ilgili her türlü kural niteliğinde veya istisnai nitelikte kararları alır.

GENEL BAŞKAN

Genel Başkan Adaylık Koşulları, Seçimi ve Görev Süresi

Madde 32- Genel Başkan, büyük kongre tarafından, bir olağan kongre döneminde görev yapmak üzere, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile gizli oyla seçilir. İlk iki oylamada bu sayıya ulaşamamış ise, ikinci oylamada en çok oy alan iki aday arasında yapılacak olan üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday Genel Başkan seçilmiş olur.

Genel Başkanlığa adaylık müracaatları divan başkanlığına yapılır. Divan Başkanlığı bu müracaatları tüzüğün 80. maddesine göre ilan edip kesinleştirir. Birden fazla aday olması halinde her aday için farklı renkte olmasına özen gösterilecek şekilde, ayrı birer oy pusulası kullanılır.

Kongre gündeminin "seçimler" maddesinde, önce Genel Başkan seçimi yapılır. Genel Başkan seçimi tamamlanmadan diğer organ seçimlerine geçilemez.

Büyük Kongre tarafından seçilmiş olan Genel Başkan, yerine yeni bir Genel Başkan seçilinceye kadar görevine devam eder.

Bir kişi art arda en fazla dört olağan kongre dönemi parti genel başkanı seçilebilir. Kurucu genel başkanlık bu süreden sayılmaz.

Genel Başkanın Görev ve Yetkileri

Madde 33- Genel Başkan partinin disiplin kurulları ve etik kurulları haricinde, bütün parti teşkilatının başkanıdır.

Parti üyeleri ve parti teşkilat kademelerinin, genel merkez organları ile parti TBMM Grubu'nun uyumlu ve verimli çalışmasını sağlar ve gerekli gördüğü bildirimleri yapar.

Parti Başkanlık Kurulu üyeleri arasında görev dağılımı yapar ve gerek görmesi halinde bu görev dağılımını değiştirir.

Genel Başkan, lüzumu halinde gerek gördüğü kişileri kendisine danışman olarak seçebilir.

Gündeme ilişkin konularda ve önemli meselelerde parti adına kamuoyuna açıklamalar yapar, bildiriler yayınlar veya partinin görüşünü açıklamak üzere bir kimseyi yetkilendirebilir.

Parti adına, davalı veya davacı olarak partiyi temsil eder veya gerek gördüğü hallerde parti genel sekreterine davada husumet yetkisini devredebilir.

Genel Başkan, parti tüzüğü ve ilgili tüm yasaların gereği tüm görev ve yetkilerini kullanır, sorumluluklarını yerine getirir.

Genel Başkanlığın Boşalması

Madde 34- Genel Başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması durumunda Parti Yönetim Kurulu on gün içinde Genel Başkanvekili ve yeni Genel Başkan'ı seçmek üzere büyük kongrenin olağanüstü toplanma tarihini, yerini ve zamanını kararlaştırmak üzere toplanır. Bu halde yapılacak olan olağanüstü büyük kongre, Genel Başkanlığı'nın boşalması tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde yapılmak zorundadır.

PARTİ BAŞKANLIK KURULU (PBK)

Parti Başkanlık Kurulu'nun Teşekkülü ve Çalışma Usulü

Madde 35- Parti Başkanlık Kurulu; Genel Başkan, Genel Başkan'ın Parti Yönetim Kurulu üyeleri arasından belirlediği Genel Başkan Yardımcıları,

Genel Sekreter, Politika İzleme Kurulu Koordinatörü ile TBMM parti grup başkanı ve grup başkanvekillerinden teşekkül eder.

PBK, partinin en üst icra kurulu olup kurula Genel Başkan başkanlık eder. Genel Başkan'ın yokluğunda ise teşkilat hiyerarşi sırasındaki genel başkan yardımcısı kurula başkanlık eder.

PBK üyeleri, Genel Başkan tarafından veya Parti Yönetim Kurulu'nun üye tam sayısının 1/3'ünün talebi ve 2/3 çoğunluğunun oyu ile değiştirilebilir. İstifa eden veya düşürülen kurul üyesi yerine, Genel Başkan PYK üyeleri arasından bir üye belirler.

PBK olağanüstü bir durum olmadıkça haftada bir toplantı yapar. İlk toplantısında, toplantılarının gün ve tarihini belirler. Kurul üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve parti tüzüğünde yazılı haller haricinde, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır.

PBK üyeleri, gerekli gördükleri sayıda yardımcı veya uzmanı Genel Başkan'ın onayı ile partili olan veya olmayan kimseler arasından atayabilirler. Yardımcılar ve uzmanlar, oy hakkı olmaksızın, çağrı üzerine PBK toplantılarına katılabilirler.

Parti Başkanlık Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Madde 36- Büyük Kongre ve Parti Yönetim Kurulu tarafından alınmış olan kararları icra eder.

Partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ve tüm parti teşkilatı ile Genel Merkez arasındaki gerekli uyum ve koordinasyonu sağlar.

Ülke ve dünya siyasetindeki hadiseler karşısında, ortak akıl ve istişare ile partinin alacağı tavrı ve politikalarını belirler.

Parti teşkilat kademelerinin kongrelerini usulüne uygun olarak belirli takvime göre, parti tüzüğü ve Parti Yönetim Kurulu'nun kararları doğrultusunda yaptırır.

Partinin, uluslararası kuruluşlar, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve diğer partiler ile olan ilişkilerini düzenler.

Partinin faaliyet raporu ile yıllık bütçe ve uygulanan bütçenin kesin hesap ve bilançolarını, büyük kongreye sunulmak üzere Parti Yönetim Kurulu'nun onayına tevdi eder.

Zaruri hallerde Parti tüzüğünde belirtilen yetkiler ayırık olmak üzere, Parti Yönetim Kurulu'na ilk toplantısında sunmak şartıyla, gerekli her türlü tedbirleri alır, görevleri ifa eder.

Tüzükte Genel Başkan'a verilen görevlerinin yerine getirilmesinde, Genel Başkan'ın gerek görmesi halinde, Genel Başkan'a yardımcı olur.

Siyasi Partiler Kanunu, parti tüzüğü ve ilgili diğer tüm mevzuatın verdiği bütün görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Genel Başkan Yardımcıları

Madde 37- Parti Başkanlık Kurulu üyeleri aşağıda belirtilen birim başkanlıklarından oluşan genel başkan yardımcılıklarından teşekkül eder. Parti Başkanlık Kurulu üyelerinin görevleri Parti Teşkilat Yönetmeliği'nde düzenlenir.

1. Siyasi İşler Başkanlığı
2. Teşkilat Başkanlığı
3. Seçim ve Hukuk İşleri Başkanlığı
4. Yerel Yönetimler ve Şehircilik Başkanlığı
5. Politika İzleme Kurulu Koordinatörlüğü
6. Sivil Toplum Ve Halkla İlişkiler Başkanlığı
7. Sosyal Politikalar Başkanlığı
8. İletişim Başkanlığı

9. İnsan Hakları Başkanlığı
10. Parti İçi Eğitim Başkanlığı
11. Dış İlişkiler Başkanlığı
12. Araştırma, Geliştirme ve Bilişim Başkanlığı
13. Kültür ve Sanat Politikaları Başkanlığı
14. Kadın Politikaları Başkanlığı
15. Gençlik Politikaları Başkanlığı
16. İdari ve Mali İşler Başkanlığı
17. Genel Sekreter

Genel Sekreter

Madde 38- Genel sekreter, PYK ve PBK toplantı tutanaklarının düzenlenmesi, kararların kayda geçirilmesi ve uygulanmalarının takibini gerçekleştirir. Genel merkez ile ilgili gelen-giden her türlü evrak işleri ile yazışmaların düzenlenmesi, PYK ile PBK'nın gündemlerinin hazırlanması ve takibinde yetkilidir. Genel sekreterlik, genel evrak kayıtlarını tutar, partinin yazışmalarını gerçekleştirir. Partinin tüm resmi ve parti içi yazışmaları, genel sekreterin bilgisinde, genel sekreterlik birimi tarafından yapılır. Genel sekreter, partinin arşiv çalışmasını gerçekleştirir.

İdari ve Mali İşler Başkanı

Madde 39- Parti merkez teşkilatının bütün mali işleri, harcamaları, gelirlerin tahsili, gelir ve giderlerin muhasebe esaslarına göre gerçekleştirilmesi ve bu işlere nezaret edilmesi, mali sözleşmelerin usulüne ve mevzuata uygun olarak yapılıp icra edilmesinde yetkili, görevli ve sorumlu genel başkan yardımcısıdır. İdari ve mali işler Başkanı yasal mevzuata uygun olarak, teşkilatın yıllık bütçesi ile bilançolarını, gelir ve gider cetvelle-

ri ile kesin hesabını hazırlayarak PYK tarafından karara bağlanmak üzere PBK'ya sunar. Bütçe işlemlerinin zamanında yapılmasını ve ilgili yerlere tevdi edilmesini takip eder ve gerçekleştirir. İdari ve mali işler başkanı tarafından teklif edilen ve Genel Başkan tarafından atanan genel muhasip, idari ve mali işler başkanının sahip olduğu yetkileri ona vekaleten kullanır. Genel muhasip, partinin muhasebe işlerine ait harcama evraklarını, idari ve mali işler başkanı ile, onun yokluğunda PBK üyelerinden birisi ile birlikte imza eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KURULLAR

PARTİ ETİK KURULU

Kurulun Oluşumu

Madde 40- Genel Merkez ve il teşkilatlarında görev yapar. Parti Etik Kurulu, büyük kongre tarafından seçilen 5 asıl 5 yedek üyeden, İl Etik Kurulu da il kongresi tarafından seçilen 5 asıl ve 5 yedek üyeden oluşur. Kurul başkanı, yapılacak ilk toplantıda kurul üyeleri arasından gizli oyla ve salt çoğunlukla seçilir. Kurul ayda en az bir defa toplanır. Kurul, üyelerinin salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri, üyelikleri devam ettiği süre içerisinde partinin hiçbir organında görev alamaz. Kurula seçilen kişinin varsa tüm parti içi görevleri düşer ve bu durum Genel Başkan tarafından ilgili mercilere bildirilir. Bakanlık, milletvekilliği, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclis üyeliği görevleri, kurul üyeliği ile birleşemez. Kurulun çalışma usul ve esasları Parti Yönetim Kurulu tarafından çıkarılacak bir Yönetmelikle düzenlenir.

Kurul Üyesi Olabilme Şartları

Madde 41- Parti Etik Kurulu üyeleri 40 yaşını tamamlamış ve yükseköğrenim yapmış kimselerden, İl Etik Kurulu üyeleri ise 40 yaşını tamamlamış,

lise ve üzeri okul mezunları arasından seçilir. Bir kimse en fazla 3 dönem kurul üyesi seçilebilir. Haklarında taksirli suçlar hariç olmak üzere, 1 aydan fazla süreli kesinleşmiş mahkumiyeti veya herhangi bir disiplin cezası bulunan parti üyeleri, kurula seçilemez.

Kurulun Görev Süresi

Madde 42- Kurul, kongrece seçildikten sonraki ilk seçimli kongreye kadar görevini ifa eder. Kurul üyeliklerde boşalma olması durumunda sırasıyla yedek üyeler davet edilerek eksiklik tamamlanır. Yedek üyelerin davet edilmesine rağmen, kurul üye tam sayısının yarısının altına kalıyorsa, ilk kongrede kurul üyelikleri için yeniden seçim yapılır.

Kurulun Görev ve Yetkileri

Madde 43- Parti disiplin kurullarının görev ve yetkisi haricindeki konularda parti ilkelerine, aykırı hareket eden parti üyeleri hakkında re'sen veya yapılacak başvurular üzerine gerekli tetikleri yapar ve sonuçlarını ilgili parti içi mercilere bildirir.

Partinin genel politika ve faaliyetlerini parti ilkeleri ile temel hedefler ve politikaları açısından izler, değerlendirir, bu kapsamda alınması gerekli tedbirlerle ilgili tavsiye kararları alır ve bu çalışmalarını Genel Başkan'a sunar. Kurul, Genel Başkan tarafından kuruluş gayesine uygun olarak verilen görevleri ifa eder.

Parti ilkelerinin, parti çalışmalarında uygulama haline getirilmesi ve bu uygulamaların parti içinde birer teamül haline getirilmesi için gerekli çalışmaları yapar.

Kurul, çalışmaları ile alakalı olarak, parti üyesi kişilerin bilgi ve tecrübelelerinden istifade edebilir.

Parti Etik Kurulu, Parti Genel Merkez organları ile Parti yan kuruluşlar genel merkez organları veya bu organların üyeleri, TBMM Parti grup üyeleri ve bu üyelerin Parti Genel Merkez ve yan kuruluşlar genel merkez organları ve üyeleri arasında Parti faaliyet ve görevinden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümü için sulh ortamını hazırlar ve çözüm yöntemini belirler.

İl Etik Kurulu, il sınırları içinde görev yapar. İl kademe organları ile alt kademe organları veya organ üyeleri, yan kuruluş organ veya üyeleri arasında veya onlarla Parti kademe organ veya üyeleri arasında parti görevinden kaynaklanan uyuşmazlıklarının çözümü için gerekli sulh ortamını hazırlar ve çözüm yöntemini belirler.

Kurulun Yazışmaları ve Çalışma Raporu

Madde 44- Kurul, resmi kurum ve kuruluşlarla herhangi bir yazışma yapamaz. Parti içi her türlü yazışmasını Genel Sekreterlik aracılığıyla yapar. Kurulun yapmış olduğu çalışmalar, kurul başkanı tarafından rapor haline getirilir. Çalışma raporları, üçü ayı geçmeyecek bir zaman diliminde Genel Başkan'a sunulur. Kurul genel faaliyetleri bakımından Genel Başkan'a karşı sorumludur. Kurul üyelerinin Tüzüğü'nün 101/3 ve 101/4 maddelerinde yazılı cezaları gerektiren bir eylemde bulunduğuunun Parti Disiplin Kurulu kararıyla tespit edilmesi hallerinde, Genel Başkan'ın teklifi üzerine Parti Yönetim Kurulu üye tam sayısının 4/5 inin kararıyla görevlerine son verilebilir.

POLİTİKA İZLEME KURULU (PİK)

Kurulun Oluşumu

Madde 45- Sadece Genel Merkez bünyesinde ve doğrudan Genel Başkan'a bağlı olarak oluşturulan bir kuruldur. Kurul çeşitli siyasal, sosyal, ekonomik, sektörel konularda araştırma, izleme ve politika önerileri yapar. Genel Başkan veya Genel Başkan tarafından belirlenen kişi ya da kuruluşlara bu önerilerini sunar.

Kurulun üye sayısı ve çalışma alanlarının belirlenmesi, parti üyesi olan veya olmayan kişilerden kurul üyelerinin seçilmesi, görev yeri değişikliği veya görevi sonlandırma yetkileri Genel Başkan'a aittir. Kurul'un görevi, Genel Başkan seçimli kongreye kadar devam eder.

Genel Başkan PİK üyeleri arasından bir koordinatör seçer. Ancak PİK koordinatörü PYK üyesi olmak zorundadır. Bu koordinatör Genel Başkan'ın yokluğunda PİK'e vekâleten başkanlık yapar. Bu koordinatör PBK'nın doğal üyesidir.

Politika İzleme Birimleri Şunlardır:

1. Adalet Politikaları Başkanlığı
2. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Politikaları Başkanlığı
3. Çevre ve Şehircilik Politikaları Başkanlığı
4. Dış Politika Başkanlığı
5. Enerji ve Tabii Kaynaklar Politikaları Başkanlığı
6. Gençlik ve Spor Politikaları Başkanlığı
7. Hazine ve Maliye Politikaları Başkanlığı
8. İçişleri Politikaları Başkanlığı
9. Kültür ve Turizm Politikaları Başkanlığı
10. Eğitim Politikaları Başkanlığı
11. Savunma Politikaları Başkanlığı
12. Sağlık Politikaları Başkanlığı
13. Sanayi ve Teknoloji Politikaları Başkanlığı
14. Tarım ve Orman Politikaları Başkanlığı
15. Ticaret Politikaları Başkanlığı
16. Ulaştırma ve Altyapı Politikaları Başkanlığı

Kurulun Yazışmaları

Madde 46- Kurul, resmi kurum ve kuruluşlarla yazışma yapamaz. Parti kademe ve üyeleri ile yazışmalarını Genel Sekreterlik marifetiyle yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

PARTİ DANIŞMA KURULLARI

Parti Danışma Kurulu

Madde 47- Parti Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde Parti Teşkilat yönetmeliğinde düzenlenen şekilde, parti çalışmaları ile ülke genelindeki önemli siyasal, ekonomik ve sosyal hadiselerle karşı parti politikalarını oluşturmak amacıyla partililerden oluşan Parti Danışma Kurulu'nu toplar. Parti Danışma Kurulu istişari kararlar alabilir ve bu kararlar gerek görülmesi halinde bir bildiri ile kamuoyuna duyurulur. Kurulda alınan kararları Parti Yönetim Kurulu uygulayabilir.

Parti Danışma Kurulu; Genel Başkan, üyeliği devam eden Parti kurucuları, Parti Yönetim Kurulu'nun asıl ve yedek üyeleri, partinin TBMM grup üyeleri, il başkanları, Partili il belediye başkanları ve Parti Başkanlık Kurulu'nca kurul toplantısına davet edilmelerinde yarar görülen kişilerden oluşur. Kurulun toplanması için çoğunluk aranmaz.

İl ve İlçe Danışma Kurulları

Madde 48- İl ve ilçe yönetim kurulları, Parti Teşkilat Yönetmeliği'nde düzenlenen şekilde, partinin kademeleri arasındaki koordinasyonu sağla-

mak, il ve ilçe düzeyindeki çalışmalarını incelemek gibi her türlü siyasi çalışma amaçlı olarak parti üyelerinden oluşan il ve ilçe danışma kurullarını toplar.

Bu toplantılar danışma mahiyetinde olup çoğunluk aranmadan yapılır. İl ve ilçe danışma kurullarının toplantı takvimleri ile gündemleri, karar organlarınınca belirlenir.

İlçe danışma kurulları, il danışma kurulu toplantısından önce yapılır. Toplantılar sonunda toplantıda dile getirilen konuları özetleyen bir rapor hazırlanır ve üst kademeye sunulur.

İl Danışma Kurulu; ilde oturan ve parti üyeliği devam eden kurucu üyeler, o ilin partili TBMM üyeleri ile il çevresinde oturan partili önceki dönem milletvekilleri, il başkanı ile il yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri, il disiplin kurulunun başkan ve üyeleri, il etik kurulu başkan ve üyeleri, ilçe başkanları ile ilçelerin yönetim kurulu üyeleri, yan kuruluşların il başkanları ile başkanlık kurulu üyeleri ve ilçe başkanları, partili il, ilçe ve belde belediye başkanları, il genel meclisi üyeleri, il belediye meclisi üyeleri, il çevresinde oturan partili önceki dönem il başkanları, önceki dönem belediye başkanları ve il yönetim kurulunca davet edilmeleri uygun görülen kişilerden oluşur

İlçe Danışma Kurulu; ilçe kurucu üyeleri, ilçe çevresinde TBMM üyeleri ile o ilçenin bağlı olduğu bölgedeki milletvekilleri, il yönetiminin kendi üyeleri arasından belirlemiş olduğu kişiler, ilçe yönetim kurulu başkan, asıl ve yedek üyeleri, ilçede kurulu yan kuruluşların başkanları ve üyeleri, ilçe belediye başkanı ile belediye ve il genel meclisi üyeleri, mahalle ve köy başkanları, ilçeye bağlı belde başkanları ile belde başkanlık kurulu üyeleri, partili belde belediye başkanları, ilçede oturan partili önceki dönem ilçe ve önceki dönem belediye başkanları ile ilçe yönetim kurulunca davet edilmeleri uygun görülen kişilerden oluşur.

İl ve ilçe danışma kurulları yılda en az 4(dört) defa toplanır.

ALTINCI BÖLÜM

YAN KURULUŞLAR

1. Kadın ve Gençlik Kolları

Üyelik

Madde 49- Partiye üye kaydı yapma yetkisi ve görevi, ana kademe parti teşkilatının görev ve yetkisindedir. Ana kademe parti teşkilatı tarafından usulüne uygun olarak üyelik kaydı tamamlanmış kişiler, kadın ve gençlik kollarının kendilerine mahsus defterlerine karar alması ile bu kollara üye olabilir.

Gençlik kollarına üyelik için aynı zamanda 30 yaşını doldurmamış olmak gereklidir. Gençlik kolu kademe organlarında 30 yaşından önce görev almış olanların görevleri, dönem sonuna kadar devam eder.

Bir üyenin herhangi bir nedenle parti üyeliği sona ermişse, kadın ve gençlik kolları üyeliği de sona ermiş olur.

KADIN VE GENÇLİK KOLLARININ TEŞKİLAT KADEME ORGANLARI

Kadın ve Gençlik Kolları Kademe Organlarının Seçilmesi

Madde 50- İl veya ilçe kadın ve gençlik kolları, başkan ve yönetim kurulları ilgili il veya ilçe kongrelerinde delegelerin gizli oyları ile seçilir.

Kadın ve gençlik kollarının kademe organları ile üyelerinin asıl ve yedek sayıları, ana kademe organları ve üye sayıları kadardır. Kademe organlarının üye sayılarını Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Kadın ve Gençlik Kolları Kademe Başkan ve Üyelerinin Yetki ve Görevleri

Madde 51- Kadın ve gençlik kolları, partinin ana kademe teşkilatına bağlı ve uyum içerisinde olacak şekilde, partinin ana kademe teşkilat organlarının yetki ve görevlerini kendi organlarında kullanırlar. Kadın ve gençlik kolları başkanları art arda en fazla üç dönem bu görevi üstlenebilirler.

Kadın ve gençlik kolu başkanları görevli oldukları yerdeki teşkilat ana kademesi yönetimi ve başkanlık kurullarının doğal üyeleri olup ana kademenin toplantılara katılırlar ve görüş bildirirler, kararlar yönetim veya başkanlık kurulu üyeleri tarafından alınır.

Kadın ve gençlik kolları olan yerlerde, partinin temsili, parti teşkilatı ana kademe yönetim kurulu başkanına aittir.

Kadın ve Gençlik Kollarına Görevden El Çektirme

Madde 52- Tüzükte belirtilen görevden el çektirme nedenlerinden birinin varlığı halinde;

1. Kadın ve gençlik kolları ilçe başkanı veya yönetiminin kısmen veya tamamen görevden el çektirilmesi, ana kademe ilçe başkanının teklifi ile veya doğrudan ana kademe il başkanlık kurulunun yetkisindedir.
2. İl kadın ve gençlik kolları başkan ve yönetiminin kısmen veya tamamen görevden el çektirilmesine ana kademe il yönetim kurulu yetkilidir. İl yönetim kurulu görevden el çektirme kararını salt çoğunluk ile alır. Ana kademe il başkanı kadın ve gençlik kollarında meydana gelen değişiklikleri derhal Genel Merkez Teşkilat Başkanlığına bildirir.

2. Diğer Yan Kuruluşlar

Parti Teşkilatının Diğer Yan Birim ve Kuruluşları

Madde 53- Parti teşkilat kademelerince, genel merkez bünyesinde yahut il, ilçe ve beldeler düzeyinde, parti program ve tüzüğüne aykırı olamayacak şekilde, partinin benimsemiş olduğu ilkeleri gerçekleştirmek için partili veya partili olmayan uzman kişilerden müteşekkil çalışma grup ve komisyonları oluşturulabilir. Süreli veya süresiz yayınlar yapılabilir.

3. Yurt Dışı Temsilcilikleri

Madde 54- Parti Yönetim Kurulu kararıyla, gerek vatandaşlarımızın gerekse de ülke olarak uluslararası kurum ve ilişkilerimizin yoğun olduğu ülkelerde ve yerlerde, o ülkenin hukuki düzenlemelerine uygun olacak şekilde, yurt dışı temsilcilikleri oluşturulabilir.

Yurtdışı temsilciliklerinin kuruluşu, tanımlanması, görev ve faaliyetlerinin usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

KONGRELER

İlçe Kongresi

Madde 55- İlçe kongresi, ilçe teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. İlçe kongreleri seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İlçe kongrelerinde gündemdeki konular istişare edilip karara bağlanır. İlçe başkanı, yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri ilçe kongrelerinde seçilir. İl kongrelerinde ilçeyi temsil edecek olan il kongresi asıl ve yedek delegeler ilçe kongrelerinde seçilir.

İlçe Kongre Delegeleri

Madde 56- İlçe kongresi delege sayısı, ilçe ve çevresindeki köy ve mahallelerde partinin son genel seçimde aldığı oy sayısına göre, 400 seçilmiş delege ile tabii üyelere oluşur. 400'den az üyenin ilçeye kayıtlı olması halinde üyelerin tamamı ilçe kongre delegesini teşkil eder.

Delege seçimlerinde, ilçedeki üye sayısı 400 den fazla ise, her köy ve mahalleye birer delege kontenjanı verilir. Geriye kalan delege sayısı partinin son genel seçimde o ilçede almış olduğu toplam oy sayısına bölünür. Çıkan katsayı o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış olan oyla çarpılır. Çarpım sonucunda çıkan sayı ve tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Parti'nin kongresi yapılan ilçede son milletvekiliği genel seçimlerinde almış olduğu oyun, muhtelif sebeplerden dolayı belirli olmaması halinde; yerel seçimlerde büyükşehir belediyesi olan illerde belediye meclis üyesi seçim sonuçlarına göre, diğer illerde il genel meclis üyeliği seçim sonuçlarına göre, bu hususların da belirli olmaması halinde, katsayı hesaplamasında ilçedeki toplam üye sayısı ile mahalle ve köy üye sayısı baz alınarak, aynı yöntem uygulanarak delege dağılımı belirlenir.

İlçe başkanı, ilçe yönetim kurulu üyeleri, partili ilçe belediye başkanı, ilçeye bağlı diğer belde belediyelerin başkanları ilçe kongrelerinin tabii delegeleridir. Üyeliği devam eden önceki dönem ilçe başkanları da ilçe kongrelerinin tabii delegeleridir.

Partili il belediye başkanları merkez ilçe kongresinin tabii delegesidir.

Geçici İlçe Başkanları ile yönetim kurulları ilçe kongresine katılabilirler ancak kongre delegesi olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur.

İlçe delege sayısının yarısı kadar yedek delege seçilir. Seçilmiş delegelerin parti üyeliğinin herhangi bir nedenle düşmesi halinde birinci yedekten başlamak üzere sırasıyla yedek delegeler davet edilir.

İlçe Kongresi Delege Seçimleri

Madde 57- Delege seçimlerinin usul ve esasları ilçe yönetim kurulunun oluşturacağı takvim ve programa göre gerçekleştirilir.

İlçe yönetim kurulu; her köy ve mahallede kayıtlı parti üyelerinin listeleri her bir mahalle ve köyün ayrı olacak şekilde üye kayıt ve kabul defterine göre hazırlar. Üyelerin tanınmasını sağlayacak bilgileri ihtiva eden bu listeler ilgili mahalle ve köylerdeki parti temsilcilerine verilir. Bu listeler delege seçimlerinden en az 15 gün önce ilçe başkanlığı ile mahalle ve köylerde uygun bir yerde askıda tutulur. Listelerin askıya çıkarıldığı tarih

ve askıdan indirildiği tarih, askı yapılan yerlerde tutanak düzenlenmek suretiyle tespit edilir.

Delege seçmen listesi askısında mahalle ve köy delege seçimlerinin ne zaman ve nerede yapılacağı belirtilir. Belirtilen gün, saat ve yerde delege seçimlerinin yapılması için, kesinleşmiş delege seçmen listesindeki üyelerin salt çoğunluğunun yapılan yoklamada hazır olması gerekir. Eğer çoğunluk yoksa aynı gün aynı yerde bir saat sonra hazır bulunan üyelerin katılımı, ilçe başkanlığının görevlendirdiği kişi veya kişilerin denetiminde delege seçimi yapılır.

Delege seçimleri gizli oy, açık tasnif olacak şekilde liste yöntemi ile yapılır. Delege seçim sonuçlarının düzenlendiği tutanak ilçe başkanlığına teslim edilir.

Delege seçimlerine karşı il yönetim kuruluna seçimin yapıldığı tarihten itibaren 3 gün içinde itiraz edilebilir. İtiraz üzerine il yönetim kurulunun vermiş olduğu karar parti içi işlemler açısından kesindir.

Yapılan listelerde üye olduğu halde gözükmeyen yahut üye olmadığı halde listede bulunan kişiler, askı ilan tarihinden itibaren 3 gün içinde bu hususa ilişkin olarak ilçe yönetim kuruluna itiraz eder. İtirazın kabulü halinde listede gerekli düzenleme yapılır. İlçe yönetim kurulu 3 gün içinde ret kararı yahut herhangi bir karar vermez ise ilgili kişi bu sürenin bitiminden itibaren 2 gün içinde il başkanlık kuruluna itiraz edebilir. İl başkanlık kurulunun vereceği karar parti içi işlemler açısından kesindir. İlgili kişi il başkanlık kurulu kararını ibraz ederek delege seçimlerine katılabilir. İtiraz üzerine düzeltme yapılan listeler ilan edilir.

İl Kongresi

Madde 58- İl kongresi, il teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. İl kongreleri seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İl Kongresinde il yöne-

timinin faaliyet ve kesin hesap raporları görüşülür, gündemde belirtilen konular müzakere edilir ve karara bağlanır,

İl Kongrelerinde, il başkanı, il yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri ve il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri, il Etik Kurulu asıl ve yedek üyeleri ile büyük kongrede ili temsil edecek asıl ve yedek delegelerinin gizli oyla seçimleri yapılır.

İl Kongresi Delegeleri

Madde 59- İl kongresinin üyeleri, seçilmiş ve tabii delegelerden müteşekkildir.

İlçe Kongrelerinden, il kongresine seçilen delegeler 600'ü geçemez. Seçilmiş üyelerin belirlenirken öncelikle her ilçeye 3 delege kontenjanı verilir. Geriye kalan delege sayısı Parti'nin son genel seçimde o ilde almış olduğu toplam oy sayısına bölünür. Çıkan katsayı o ile bağlı her ilçede alınmış olan oyla çarpılır. Çarpım sonucunda çıkan sayı ve tahsis olunan sayının toplamı, ilgili ilçenin, il kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Parti'nin kongresi yapılan ilde son milletvekilliği genel seçimlerinde almış olduğu oyun, muhtelif sebeplerden dolayı belirli olmaması halinde; yerel seçimlerde büyükşehir belediyesi olan illerde büyükşehir belediye başkanlığı seçim sonuçlarına göre, diğer illerde il belediye başkanlığı seçim sonuçlarına göre, bu hususların da belirli olmaması halinde, katsayı hesaplamasında ildeki toplam üye sayısı ile ilçedeki üye sayısı esas alınarak, aynı yöntem uygulanarak delege dağılımı belirlenir.

İlin partili milletvekilleri, il başkanı, il yönetim kurulu asıl üyeleri ve il disiplin kurulu asıl üyeleri, il ve büyükşehir partili belediye başkanları, üyeliği devam eden ve önceki dönem il başkanları tabii delegedir.

Partili il belediye başkanları merkez ilçe kongresinin tabii delegesidir.

İl kurucu üyeleri ve geçici İl Başkanları ile yönetim kurulları il kongresine katılabilirler ancak il kongresi delege olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur.

İl delege sayısının yarısı kadar yedek delege seçilir. Seçilmiş delegelerin parti üyeliğinin herhangi bir nedenle düşmesi halinde birinci yedekten başlamak üzere sırasıyla yedek delegeler davet edilir.

İL VE İLÇE KONGRESİ ORTAK HÜKÜMLER

Kongre Süreleri

Madde 60- İlçe kongreleri il kongresinden ve il kongreleri de Genel Merkez kongresinin yapılmasından önce olacak şekilde, Parti Yönetim Kurulu tarafından olağan kongre takvimi belirlenir. Olağan kongre süreleri 2 yıldan az ve 3 yıldan fazla olamaz.

Parti Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek kongre takvimine uygun olmak koşulu ile ilçelerdeki kongre takvimi o ildeki il yönetim kurulu tarafından belirlenir.

İl ve ilçe kongrelerinde üst kademe kongresi için gereken sayıda asil ve bu sayının yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır. Kongre delegeliği, parti üyeliği devam ettiği sürece seçildiği kongrenin bir sonraki olağan toplantısına kadar devam eder.

Parti Yönetim Kurulu'nun üye sayısının 2/3'nün oyundan az olmamak şartıyla, delege seçimlerinde kanun veya tüzüğe aykırılık hallerine münhasır olmak üzere delege seçimlerinin iptaline veya yenilenmesine karar verilebilir.

Kongre Gündemi

Madde 61- Kongre gündemi, ilgili kademe yönetim kurulu tarafından belirlenir. Ancak en geç kongre divanı oluşturulup gündem okunmasına kadar, kongrede hazır bulunan delegelerin en az %5'inin divan başkanlığına teklifi ile yapılan ilave gündem teklifleri müzakere edilerek, oylama yapılır ve oylama sonucuna göre karar verilir.

Kongre Delege Listesinin Onayı ve İlanı

Madde 62- İl ve ilçe başkanlıkları, kongrelerinin seçilmiş ve tabii delegeler listesini kongreden en az 15 gün önce iki nüsha olmak üzere yetkili seçim kurulu başkanlığına verirler. Bu listenin yanında, kongre gündemi ve kongrenin yapılacağı yer, gün ve saati, çoğunluk olmaması durumunda 7 günü geçemeyecek şekilde yapılacak ikinci toplantı ile alakalı gerekli bilgileri içeren yazı eklenir. Listenin bir örneği de kademe merkezinde ilan edilebilir, ayrıca internette de yayımlanabilir. Seçim kurulu başkanı, listede herhangi bir eksiklik yok ise listeyi ve eklerini onaylar. Seçim kurulu başkanı tarafından onaylanan liste ve ekleri, kongresi yapılacak teşkilat kademesi binasında askıya çıkarılmak suretiyle kongreden 7 gün önce ilan edilir ve 3 gün askıda kalır. İlan süresi içinde herhangi bir itiraz yapılması halinde, yetkili seçim hakimi, bu itirazları inceler ve kesin olarak karara bağlar. Kesinleşen listelerle toplantıya ilişkin gerekli bilgi ve belgeler, hakim tarafından onaylanarak ilgili teşkilat kademe başkanlığına gönderilir. Bu şekilde onaylanan liste, kademe kongresinin delege yoklama cetvelini oluşturur.

Madde 63- İl ve ilçe yönetimi; kongre gününden en az 15 gün önce kongrenin yer, gün, saat ve gündemi ile ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamazsa, ikinci toplantının hangi gün, yer ve saatte yapılacağı alışılmış ilan araçları ile ve ayrıca internet yolu duyurur. Kongrenin gün, saat ve yerini, en az 7 gün önceden, güvenlik önlemlerinin alınması için yetkili mülki amirliğe bildirilir. İl ve ilçe kongrelerinin gazete ile ilanı zorunlu değildir.

Kongre Toplantı ve Karar Yeter Sayısı

Madde 64- Kongrelerde ilk toplantı delege toplam sayısının en az beşte birinin katılımı ile gerçekleşir. İlk toplantıda gerekli sayıya ulaşılamamış ise, ikinci toplantıda hazır bulunanlar ile toplantı gerçekleştirilir. Kongrede kararlar, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere, oylamaya katılan delegelerin salt çoğunluk oyu ile alınır.

Kongrenin Açılışı, Kongre Divanı, Divanın Yetki ve Görevleri

Madde 65- İl veya ilçe sekreteri ve en az iki delege ile birlikte, kongre başlangıcından önce toplantı açılış sayısını, yoklama cetvelindeki imzaları saymak suretiyle tespit eder ve bu hususu imzaları ile tutanak altına alır. Kongrenin açılışı, kongresi yapılan teşkilat başkanı tarafından veya görevlendireceği yönetim kurulu üyesi tarafından yapılır.

Divan başkanlığı için toplantıda hazır bulunanların %5'inin teklifi ile divan başkanlığı aday teklifinde bulunulur. Divan Başkanlığı için bir aday varsa oylaması açık gerçekleştirilir. Birden fazla adayın olması durumunda divan başkanının nasıl seçileceğine Genel Kurul karar verir.

Seçilen divan başkanı yönetiminde, bir divan başkan yardımcısı ile toplam sayısı en fazla 7 olacak şekilde katip üye açık oylama ile seçilerek divan oluşturulur.

Kongreyi divan başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Oyların eşit olması durumunda divan başkanının oyunun olduğu karar kabul edilmiş sayılır.

Kongrenin planlanan şekilde ve disiplinle yürütülmesi, parti tüzüğü ile ilgili yasalara uygun olarak gerçekleşmesi için gerekli çalışmaları sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmek, kongre başkanı ve divanın yetki ve görevidir.

Divan başkanı, kongre divanını temsil etmekte olup, Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasaklara aykırı konuşma yapanlara veya davranışta bulunanlara, derhal müdahale ederek delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır. Lüzumu halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını ve kongre için gerekli düzeni sağlayarak kongreye kaldığı yerden devam edilir.

Divan tarafından onaylı kongre tutanak örneğinin bir nüshası ve ekleri, divan başkanı tarafından ilçe kongresinde ilgili il ve ilçe başkanına, il kongresinde ise ilgili il başkanına ve genel merkez yönetimine teslim eder.

Delegelerin yazılı teklifi ile kongrenin açılışında, Divan Başkanlığı ile Divan Üyeliği seçimlerinin liste yöntemine göre birlikte ve aynı anda yapılmasına açık oylama ile karar verebilir.

Kongrelerin Görev ve Yetkileri

Madde 66- Kongreler il ve ilçe teşkilatlarının üst kademe ve denetim organlarıdır.

Kongre de, ilgili teşkilat yönetim organının faaliyet ve hesapları ile yeni dönem bütçeleri müzakere edilip karara bağlanır, yeni yönetim organları ve üst kademe delegeleri seçilir.

Parti tüzük ve programı kapsamında müzakereler edilebilir ve kararlar alınabilir. Yönetim kurulunun ibrası kongrede karara bağlanır. İbra oylamasına, ilgili il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri katılamazlar. Görüşmelerde söz istek sırasına göre verilir. Faaliyet ve hesap raporunda karşı oy yazısı olmayan yönetim kurulu üyesi, rapor aleyhine konuşmak için söz alamaz ve konuşamaz. Kongrelerde gerek aday olan gerekse de kongreye katılan engellilerle ilgili gerekli düzenlemeler sağlanır.

İl ve ilçe kongreleri tüzüğün diğer maddeleri ile ilgili diğer yasal mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirir.

İl ve İlçe Kongrelerinde Seçimler ve Adaylık

Madde 67- İl ve ilçe başkanlarının, İl ve ilçe kademe organlarının seçimleri ile üst kademe delege seçimleri, gizli oy ve açık tasnif esasına göre, yargı gözetim ve denetiminde, parti yönetmelikleri, parti tüzüğü ve ilgili yasalara uygun olarak yapılır.

Sandık seçim kurulu ihtiyaç olunan sayıda oluşturulur. Bu kurulda, seçim kurulu başkanı, bir başkan ve iki üye görev yapar. Kurul başkanı ve bir üye memurlar arasından, diğer üye ise aday olmayan üyeler arasından seçilir. Her sandık için aynı usûlde ve sayıda yedek sandık kurulu oluşturulur. Sandık kurulu başkanının yokluğunda memur üye sandığa başkanlık eder.

Partili her üye, yer kaydı aranmaksızın, kongrede yapılacak seçimlerde aday olabilir veya aday gösterilebilir. Ancak ilçe veya il başkanlığına adaylık başvurusu, o kongrede oy kullanma hakkına sahip delege tam sayısının en az % 5'inin Divan Başkanlığı veya noterlikçe onaylanmış imzasını taşıyan yazılı isteği ile yapılır. % 5'in hesabında kesirli sayılar tama eriştilir. Partiye üye olmayan kişilerin seçimle bir göreve gelmesi halinde bu kimseler parti üyesi sıfatı kazanır. Aynı kongre döneminde, alt kongrece bir teşkilat kademesinin zorunlu veya ihtiyari organlarına seçilen kişiler, aynı kongre döneminde üst kademe organlarına başkan adaylığı veya yönetim kuruluna üye olamaz ve aday gösterilemez.

Adaylık başvurusu, divan oluştuktan sonra, belirlenmiş süre dolmadan önce divana yapılır. Divan başkanlığı, gündemin "seçimler" maddesine geldiğinde veya daha önce aday başvurularının ne zamana kadar yapılabileceği ile ilgili bir süre verir ve ilan eder. Sürenin bitiminden sonra yapılacak aday başvuru işlemleri kesin olarak reddedilir. Divan, aday başvurularını başvuru sırasına göre ayrı ayrı okuyarak genel kurulun bilgisine sunar. Adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlanarak adaylıklar kesinleştirilir. Kesinleşen adaylar, okunarak duyurulur ve ayrıca kongre-

re salonunun uygun bir yerinde ilan edilir. Divan tarafından kesinleşen adaylara ilişkin listenin onaylı örneği, hazır olan seçim kuruluna verilir.

Çekilme beyanları, aday listelerinin kesinleşmesi ile ilgili süre içerisinde yapılır ise, divan kurulu tarafından kimlik tespiti yapılarak, tutanağa yazılır ve hazırlanacak olan kesinleşmiş aday listesi tutanağında da bu husus ifade edilir. Aday listelerinin kesinleşme ilanından sonra veya seçim esnasında yapılan çekilme beyanları sayım dökümünde dikkate alınmaz, çekilenlerden seçilen olur ise de istifa etmiş sayılır.

Delege ve organ seçimleri liste yöntemine göre yapılır. Asıl ve yedek üye adaylarını gösterecek şekilde "liste yöntemi" esasına uygun öneri yapılmamış ise, her organ ve delegelikler için yapılan şahsi adaylıklar tamamlandıktan sonra, divan tarafından soyadına göre çarşaf liste sıralaması yapılır. Sıralamanın hangi soyadından başlayacağı çekilecek kura ile belirlenir. Böylece her organ için yapılan adaylıklar, ayrı sütunlar halinde tek veya birden fazla sayfada sıralanır. İsimlerin yanına işaret konacak kare veya daire şeklindeki boşluklara yer verilir ve yeteri kadar çoğaltılır. Birer örneği divan tarafından onaylanmış yeterli sayıdaki listeler, mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte yetkili seçim kuruluna teslim edilir.

Çarşaf liste uygulamasında oylar, seçim kurulunca mühürlü listedeki isimlerin yanında yer alan kare veya daire içi işaretlenerek, mühürlü zarfa konduktan sonra sandığa atılarak kullanılır. Asıl ve yedekler dahil olmak üzere, seçilmesi gereken sayıdan fazla veya yarısından eksik işaretli olan oylar geçersizdir. Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Eşit oy halinde seçim kurulunca kura çekilir. Adaylar, liste yöntemine göre önerilmiş ise, listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle seçimler yapılır. Delege oyunu, listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yazmak suretiyle kullanabilir.

Oyların liste halinde kullanılması durumunda, listedeki adayların yarısından fazlasının silmesi veya çizme sonucu boş bırakılması yahut organ üye sayısından fazla ilave yapılması durumlarında, bu oy pusulaları geçersiz olur. Divan başkanınca kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, dikkate alınmaz.

Seçimler, liste yöntemi ile yapılırsa, her bir adayın isimleri, soyadına göre yapılan sıralama ile ve ayrı bir kâğıda yazılır, oy kabinlerine asılır.

Listelerde, adaylıkların kesinleştirilmesinden önce usulüne uygun gerçekleşen çekilmelerden dolayı, organ üye tamsayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olması halinde, o listeler, liste olma özelliğini kaybeder.

Kongrelerde bütün seçimler birlikte yapılır ve ara verilmeksizin sonuçlanıncaya kadar devam eder.

Kongrelerde Delegelerin Oy Hakkını Kullanma Şekli ve İtiraz

Madde 68- Delege, kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, sürücü belgesi gibi resimli ve resmi nitelikteki belgelerden biri ile kimliğini ispat eder. Görevlilere kimlik belgesini verir ve delege listesinde bulunan isminin karşısındaki yeri imzalar. Oyunu, oy verme sırasında sandık kurulu başkanınca verilen, kurulca mühürlenmiş adayları gösterir listelerin zarfa konularak sandığa atılması suretiyle kullanır ve akabinde delegenin ikinci imzası alınarak, kimlik belgesi iade edilir.

Her delege oyunu bizzat kendisi kullanır. Ancak engelliler ve oyunu kendisi kullanamayacak derece hasta olduğu görünüşünden anlaşılan delegeler, istedikleri takdirde, sandık alanında bulunan akrabalarından birinin, akrabası yoksa delegelerden birinin yardımıyla oy kullanabilir. Bir delege birden fazla kişiye oy kullanırken yardım edemez.

Kesinleşmiş delege listesinde yazılı olmayan delegeler oy kullanamaz.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde seçim sonuçlarına karşı, seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hakim tarafından aynı gün incelenerek kesin olarak karara bağlanır.

Hakim'in kararı seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, bir aydan az ve iki aydan fazla olmayan bir süre içerisinde, hakimin belirleyeceği tarihte sadece seçim yapılır. Seçim işlemleri belirlenen günde tüzüğün ve yasal mevzuatın öngördüğü şekle uygun olarak yapılır.

Kongre Sonuçlarının ve Tutanaklarının Bildirilmesi

Madde 69- Kongre divan başkanı, ilçe kongresi tutanak örnekleri ile kongrede yapılan seçim sonuçlarını gösteren seçim kurulu tutanak örneğini, ilçe başkanına verir. İlçe başkanı itiraz süresi geçtikten, itiraz edilmiş ise sonuçlandıktan hemen sonra Teşkilat Başkanlığı'na gönderilmek üzere bu belgeleri il başkanlığına verir. İl başkanlığı da il kongresiyle ilgili aynı bildirimini yapar. İl ve ilçe başkanları ana kademe ve yan kuruluş organları ile ilgili resmi bildirimleri mülki makamlara en geç 15 gün içinde yaparlar.

İl ve ilçe Kongrelerinin Olağanüstü Toplanması

Madde 70- İl ve ilçe kongrelerinin olağanüstü toplanması, Parti Yönetim Kurulu kararıyla veya kademe kongre delege tam sayısının 1/4'ünün ilk imza tarihinden itibaren 15 gün içerisinde olmak üzere noterlikten onaylanmış yazılı isteği ile noterlik onayından itibaren 7 gün içerisinde partinin bir üst kademesine yapılır. Şartların varlığı halinde, kademe yönetim kurulu gerekli hazırlıkları yaparak talebin tebliğinden itibaren 45 gün içinde olağanüstü kongreyi toplamak zorundadır. Olağanüstü toplantının gündemi, toplantıyı talep edenler tarafından önceden belirlenir. Gündem karar ya da talep yazısında belirtilir. Olağanüstü toplantı gündemine başka gündem maddesi eklenemez. Ancak kademe başkan ve yönetim kuru-

lu ile üst kademe delege seçimlerinin olağanüstü kongre ile yenilenebilmesi için Parti Yönetim Kurulu'nun onayı gereklidir.

Alt kademe organlarının tamamen veya organ sayılma niteliğini sona erdirecek sayıda üyesinin tüzüğün 28. ve 29. maddeleri gereği görevden el çektirilmeleri halinde, seçilmiş kurulların hak ve yetkilerini kullanan, geçici kurullar oluşturulur. Görevden el çektirme kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde ilçe kongresi, 45 gün içinde ise il kongresi toplanır ve bu kongrede seçilen parti organlarının görev süresi, ilgili kademenin olağan kongresine kadar devam eder. Bu halde yapılacak olan kongre; yeni delegeler seçilmemiş ise, eski delegelerle toplanır. Ancak bu kongre ilgili kademenin olağan kongre dönemi ve takvimine uygun zamanda ise, ona göre hazırlanılır ve normal kongre gündemine uygun olarak yapılır.

Alt Kademenin Üst Kademe Kongresinde Temsili

Madde 71- Alt kademe delegeleri, üst kademe kongresinin yapıldığı tarihte, azami üç yıllık seçilmişlik süresini doldurmamış ise, alt kademe var olan delegeleriyle üst kademe kongresinde temsil olunur. Yetkili makamca kongre tarihinin belirlendiği halde, belirlenen kongre takvim süresi içinde kendi kademesinin kongresini yapmamış olan ilçe veya il teşkilatı, üst kademe kongresinde delege ile temsil olunamaz.

BÜYÜK KONGRE

Büyük Kongre, Görev ve Yetkileri

Madde 72- Büyük Kongre, Partinin en üst karar ve denetim organıdır.

Parti Genel Başkanı, Parti Yönetim Kurulu ile Parti Disiplin Kurulu'nun asıl ve yedek üyeleri ve Genel Merkez Parti Etik Kurulu üyeleri, gizli oy yöntemi ile büyük kongrede seçilir.

Büyük kongrede, gelir-gider ve kesin hesabı kabul veya reddetmek, tüzük ve programda değişiklik yapmak, Parti Yönetim Kurulu'nun faaliyet raporu ile gelecek dönem bütçesinin ve gündemde bulunan konuların müzakeresinin yapılarak karara bağlanması ve yönetimin ibrası hakkında kararlar alınır. Ayrıca toplumu ve ülkeyi ilgilendiren önemli konular ile parti politikaları hakkında, genel çerçevede olmak üzere, bağlayıcı veya temenni niteliğinde kararlar alınır.

Büyük Kongre, kanunlar, parti tüzüğü ve programı çerçevesinde, verilen görevleri yerine getirir ve partinin tüzel kişiliğinin feshini, başka parti ile birleşmesini, fesih kararı vermesi halinde parti mallarının tasfiyesini, intikal şekli ve yerini karara bağlar.

Büyük Kongre Delegeleri

Madde 73- Büyük Kongre, il kongrelerince seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur. Seçilmiş delegeler toplamı, TBMM üye tam sayısının iki katından fazla olamaz.

Büyük kongrenin seçilmiş delegeleri, partinin katılacağı ilk genel seçime kadar seçilmesi gereken toplam delege sayısının, illerden seçilecek milletvekili sayısının iki katına göre illere tahsis edilerek belirlenir. Partinin katılacağı ilk genel seçimden sonra ise; Partinin aldığı oy ve parti üyesi oranı hesaplanarak illerin seçilmiş büyük kongre delege sayısı bulunur. Kongre için seçilen delegelerin görev süresi, seçtikleri kongreyi takip eden ilk olağan veya olağanüstü kongrede yeni delegelerin seçimine kadar devam eder.

Teşkilat Başkanlığı, il kongrelerinde ilin kaç adet büyük kongre delegesi seçeceği hesaplar ve Parti Yönetim Kurulu'nca bu sayı onaylanarak, il başkanlıklarına bildirilir. Hatalı hesaplamalar bulunması durumunda, aynı yöntem izlenerek düzeltme işlemi yapılır.

Genel Başkan, Parti Yönetim Kurulu üyeleri, Parti Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, üyeliği devam eden önceki dönem Parti Genel Başkanları, Parti Kurucular Kurulu Üyeleri ile Partili bakan ve milletvekilleri büyük kongrenin tabii delegeleridir.

Büyük Kongreyi Olağan Toplama Yetkisi ve Zamanı

Madde 74- Parti Yönetim Kurulu, iki yıldan az, üç yıldan fazla bir sürede olmamak kaydıyla büyük kongreyi toplamaya yetkilidir. Bu süreler içinde olağan kongrenin toplanması zorunludur.

Büyük Kongre Gündemi ve Delege Listesinin İlanı

Madde 75- Büyük kongrenin gündemi, Parti Yönetim Kurulu'nca belirlenir. Kongrenin tarihi, yeri ve saati, yeterli çoğunluk olmaması halinde ise ertesi gün yapılacak ikinci toplantının tarih, yer ve saati, en az 15 gün önce ulusal bir gazetede ilan edilerek il başkanlıklarına yazı ile bildirilir. Ayrıca en az 7 gün önceden gerekli güvenlik önlemlerinin alınması için yetkili mülki amirliğe, kongrenin tarih, yer ve saati, bildirilir. Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı, seçilmiş ve tabii delegeleri belirtmek suretiyle, büyük kongre delege listesini ve gündemi yetkili seçim kuruluna kongreden 15 gün önce vererek tüzüğün 62. maddesinde belirtilen askı ve işlemleri, büyük kongre açısından da aynen gerçekleştirir. Yetkili seçim kurulunun onayıyla liste kesinleşir ve kesinleşen liste büyük kongrenin delege yoklama çizelgesini de oluşturur.

Tüzüğün, Büyük Kongre Hakkında Uygulanacak Diğer hükümleri

Madde 76- Kongrenin açılışı, toplantı ve karar yeter sayıları, divan başkanı seçimi, divan heyetinin oluşumu ile kongre divanının yetki ve görevlerine ilişkin Tüzüğün 64. ve 65. maddelerinde yer alan hükümler, büyük kongre hakkında da aynen uygulanır.

Genel Başkan'ın Açılış Konuşması ve Komisyon Oluşturulması

Madde 77- Kongre'de kongre divanı oluşup gündem okunduktan sonra, gündemdeki sıra dikkate alınarak konuşmasını yapmak üzere Genel Başkan'a söz verilir.

Gündem Maddelerinde Değişiklik ve Kongre Müzakereleri

Madde 78- İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, genel kurul kararıyla mümkündür.

Gündem değişikliği taleplerinin görüşülüp karara bağlanabilmesi için, yazılı olarak gündemin okunmasından hemen sonra divana verilmiş olması zorunludur.

Parti Tüzük ve programında değişiklik yapılmasına ilişkin veya Parti politikalarını ilgilendiren gündem maddesi tekliflerinin müzakereye açılabilmesi için, bu tekliflerin, Genel Başkan veya Parti Yönetim Kurulu yahut büyük kongre delegelerinin en az 1/20'si tarafından önerilmiş olması gerekir.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin son bendinin ikinci cümlesinde yer alan konularla ilgili müzakere şartı oluşan teklifler, Büyük Kongrenin seçeceği bir komisyonda görüşüldükten sonra komisyon raporu ile birlikte incelenerek karara bağlanır.

Seçimler, gündemin "kapanış" şeklinde son maddesi hariç gündemin en son maddesi olarak yapılır. Görüşmeler, gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre yürütülür.

Faaliyet raporuna muhalefet şerhi bulunmayan Parti Yönetim Kurulu üyesi, faaliyet raporu aleyhine söz alamaz ve konuşamaz.

Büyük kongre için tek bir gün öngörülmüş ise, kongre, gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

Büyük Kongre'de Yapılacak Seçimler

Madde 79- Genel Başkan, Parti Yönetim Kurulu ile Parti Disiplin Kurulu'nun ve Parti Etik Kurulunun asıl ve yedek üye seçimleri, yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre büyük kongre delegelerince seçilir. Yetkili Seçim Kurulu Başkanı, Tüzüğü'nün 67. maddesinde belirtilen nitelik ve sayıda yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur.

Büyük Kongre'de Adaylık ve Seçim Hazırlıkları

Madde 80- Büyük kongre delegesi olsun veya olmasın, Partiye kayıtlı bulunan her üye, Parti organlarına aday olabilir veya aday gösterilebilir.

Genel Başkanlığa aday olabilmek için, büyük kongre üye tam sayısının en az %10'unun yazılı önerisi gerekir. Bu öneri noter, divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üyenin gözetiminde imzalanır. Aynı kişi, aynı kongrede seçimi yapılacak farklı organlara aynı anda aday olamaz ve aday gösterilemez. Böyle bir durumda, divan başkanı tarafından adaya tercih yapması gerektiği bildirilir. Tercihini belli etmeyen adayın hiç bir adaylığı işleme konmaz.

Büyük Kongrede; Genel Başkan seçimi hariç, diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır. Ancak, en az %5 delegece imzalı yazılı teklif gelmesi halinde Genel Başkan ve diğer bütün seçimlerin aynı anda yapılmasına Büyük Kongrece karar verilebilir.

Tüzüğü'nün, aday ve organ seçimlerine ilişkin 67. madde hükümleri, yukarıda belirtilenlere aykırı olmamak şartıyla, Büyük Kongre seçimlerinde de aynen uygulanır.

Büyük Kongre'nin Olağanüstü Toplanması

Madde 81- Büyük kongre, Genel Başkan'ın veya Parti Yönetim Kurulu'nun yahut büyük kongre delegelerinin en az ¼'ünün yazılı talebi üzerine olağan-

nüstü toplantıya çağırılır. Gündemi çağırıcı yapan taraf belirler ve gündem dışında başka konu görüşülemez. Delege tarafından yapılacak olağanüstü toplantı talepleri ile gündem ve delege imzalarının noter onaylı olması zorunludur. Bu taleplerin aynı konuyu içerir olması yeterli olup ayrı zamanlarda ve parçalı olmaları talebin geçerli olmasına engel teşkil etmez. Ancak, işlem görmüş ve yeterli sayıya ulaşmamış talepler, sonraki başka bir toplantı isteminde imza eksikliğini gidermek için kullanılamaz. Şartların oluşması halinde Parti Yönetim Kurulu, olağanüstü kongreyi bir hafta içinde ilan ederek çağrı tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde yapmak zorundadır. Genel Başkanlığın, Parti Yönetim Kurulunun veya Parti Disiplin Kurulunun herhangi bir sebeple boşalması hali dışında seçimin olağanüstü toplantı sebebi olabilmesi için Genel Başkan'ın veya Büyük Kongre delege tamsayısının salt çoğunluğunun yazılı talebi gerekir.

Büyük Kongreye İlişkin Tutanaklar

Madde 82- Seçim kurulunca ilan edilen seçim sonuçları ile kongreye ait bütün tutanak ve belgeler, divan üyelerinin imzalarını taşıyan bir tutanağa bağlanarak divan başkanı tarafından liste ekinde Parti Genel Başkanına teslim edilir.

Büyük Kongre Seçimlerine İlişkin İtiraz

Madde 83- Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile seçim sonuçlarına karşı, tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Hakim, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde karar verir ise, seçimler için belirleyeceği günde, kongrede kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçimler yapılır.

Kadın ve Gençlik Kolları Kongreleri

Madde 84- Ana kademe kongresinin yapılmasından itibaren 3 ay içerisinde de kadın ve gençlik kolları kongreleri gerçekleştirilir.

Kadın ve gençlik kolları kongre delegeliklerinin seçilmiş ve tabii delege sayıları, Parti ana kademesi teşkilatı kongre delegeleri ile aynı sayıdadır. Bu sayıları Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Kadın ve gençlik kolları olağan kongre takvimi, iki yıldan önce ve üç yıldan sonra olmamak, Parti kongrelerinin yapılmasını engellemeyecek ve Parti büyük kongresinden önce tamamlanmış bir zamanda olmak üzere, ilgili ana kademe il başkanlığı tarafından kararlaştırılır.

Kadın ve gençlik kolları delege seçimleri ve kongreleri, Partinin o yerde kurulu kademe yönetim kurulunun gözetim ve denetimi altında yapılır. Parti teşkilat kademe delege seçimleriyle ilgili seçim kuruluna atfolunan tüm onay ve yetkiler, Parti kademe başkanlık kurulu tarafından kullanılır. Ancak seçim işlem ve sonuçlarıyla ilgili itirazlar, il başkanlık kurulu tarafından iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Tüzüğün, Parti teşkilat kademe kongreleriyle ilgili kongre hazırlıkları, divan oluşumu, adaylık, adaylıkların kesinleşmesi, aday listeleri, oy pusulları, oy şekli, oyların sayım ve dökümü, organ üyeleri arasında iş bölümü, boşalmaların doldurulması, organın düşmüş sayılması halini düzenleyen hükümleri, kadın ve gençlik kolları organları hakkında da uygulanır.

Kongrelerde kullanılacak oy pusula ve zarfları, seçim kurulu mührü yerine, gözetim ve denetimi yapan Parti kademe organının mührü ile mühürlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

PARTİ GRUPLARI

1. TBMM Parti Grubu

TBMM Parti Grubu

Madde 85- TBMM Parti Grubu, partinin en az yirmi milletvekilinin TBMM'de olması halinde, partili milletvekillerinin tamamının oluşturduğu topluluktur.

Grup başkanı, grup başkan vekilleri ve Grup yönetim kurulu üyeleri için bir yasama dönemi içerisinde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıl, bundan sonra seçilenlerin görev süreleri ise bu seçimi takip eden ilk milletvekili genel seçimlerine kadardır. Grup başkanlığı veya başkanvekillerinde boşalma olması halinde yeniden seçim yapılır. Bu şekilde ara seçimle seçilenler, yerine seçtikleri üyenin görev süresi kadar süre ile görev yaparlar. Grup Yönetim Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde ise, grup başkanı tarafından aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler davet edilir.

TBMM Parti Grubu, grup başkanvekillerinin seçimleri ile grup organlarını, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere, parti grubu milletvekillerinin tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile grup genel kurulu tarafından çıkarılacak, parti grup

iç yönetmeliğinde düzenler. Grup iç yönetmeliği, grubun kurulduğu tarihten itibaren on beş gün içinde grubu kuran milletvekilleri tarafından hazırlanır. Kabul edilen Parti Grup İç Yönetmeliği Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na verilmesi şarttır.

Grup Başkanı, Grup Başkanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu

Madde 86- Gelecek Parti Genel Başkan'ı, aynı zamanda milletvekili ise, partinin TBMM Grubunun da başkanıdır. Genel Başkan milletvekili değilse, meclis grubu, üyeleri arasından birisini üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile grup başkanı seçer. İlk iki turda çoğunluk sağlanamadığı takdirde en çok oy alan iki adayın kaldığı üçüncü oylamada en çok oy alan seçilmiş olur.

Grup Başkan vekilleri ve Grup Yönetiminin Görevleri

Madde 87- Genel Başkan, Grup Başkanı, Grup Başkan Vekilleri veya onların görevlendirecekleri grup sözcüleri, grup adına konuşmaya yetkilidir. Yasama çalışmalarının etkin ve düzenli yürütülmesi, disiplinin sağlanması için yapılacak çalışmalar, alınacak tedbirler ile Tüzük ve grup iç yönetmeliğinde belirtilen işler, grup yönetiminin görevidir.

Grup Üyelerinin Görevleri

Madde 88- Parti Grup üyeleri TBMM çalışmalarında partinin tüzük ve programına, temel ilkelerine, gizli oyla alınmış bağlayıcı grup kararlarına uygun davranırlar. Meclis genel kurul çalışmaları ile komisyon ve Parti grubunun çalışmalarına, genel merkez tarafından hazırlanan çalışma programlarına katılmak zorundadırlar. Yasama komisyonlarında görevli olan grup üyeleri, komisyon üyeliği bazında bir grup oluşturarak, aralarından birini başkan seçer. Grup yönetimi ile koordinasyon, bu başkan aracılığıyla gerçekleştirilir.

Grupta Gizli Oylama

Madde 89- Grup genel kurulunda, Grup başkanı, Başkan vekilleri ve Grup yönetim kurulu asıl ve yedek üye seçimleri ve bağlayıcı özellikteki konulara ilişkin kararların oylaması, gizli oylama ile temin edilir. Bağlayıcı grup kararlarının istisnai olması esastır. İlgili istisnalar, grup iç yönetmeliğinde gösterilir. Grup tarafından yapılacak olan seçimlerde eşit oy çıkması halinde, oylama tekrarlanır. Tekrar edilen oylamada oyların yine eşit çıkması halinde oylama reddedilmiş sayılır.

2. İl Genel Meclisi Ve Belediye Meclisi Grupları

İl Genel Meclisi Grupları

Madde 90- İl genel meclisi olan bir yerde en az partili üç il genel meclis üyesinin varlığı halinde, il genel meclisi grubu oluşur. İl genel meclisi Parti grupları, en az bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar. Başkanvekili, Parti teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu temin eder. Parti Tüzük ve programı çerçevesinde grupta konular ve sorunlar istişare edilir, alınan karara göre genel kurulda hareket edilir. Gizli oylama ile yapılan ve bağlayıcı olan grup kararlarına grup üyeleri uymak zorundadır.

Belediye Meclisi Grupları

Madde 91- En az üç belediye meclis üyesinden teşkil etmek üzere, belediye teşkilatı olan her belediye meclisinde, Partili belediye başkanı ve Partili meclis üyelerinden oluşan gruba, Belediye Meclisi Parti Grubu denir. Belediye meclisi Parti grupları, en az bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar. Başkan vekili, Parti teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu temin eder. Parti Tüzük ve programı çerçevesinde, grupta konu ve sorunlar istişare edilir, alınan karara göre genel kurulda hareket

edilir. Gizli oylama ile yapılan ve bağlayıcı olan grup kararlarına, Partili belediye başkanı hariç, grubun üyeleri uymak zorundadırlar.

İl Genel Meclisi Grupları ve Belediye Meclisi Gruplarına İlişkin Ortak Hükümler

Madde 92- İl, ilçe ve belde başkanları, kademelerinde görev yapan il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerini, partinin yerel politikalarını belirlemek, çalışmalarını değerlendirmek ve bilgilendirme gayeleri ile gerek gördükleri hallerde toplantıya çağırabilirler. Bu toplantılara, toplantının içeriğine göre, parti teşkilat kademe başkanı başkanlık eder.

İl Başkanı, il genel meclisi grubunun ve büyükşehir ve il (merkez ilçe) belediye meclisi grubunun başkanıdır. Merkez ilçeler hariç ilçelerde ilçe başkanı ilçe belediye meclis grubunun; beldelerde ise belde başkanı belde belediye meclis grubunun başkanıdır. İl, ilçe ve belde başkanının katılmadığı grup toplantılarına ilgili birim başkanı başkanlık eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

PARTİ DİSİPLİN İŞLERİ

Disiplin Kurulları

Madde 93- Parti disiplin kurulları, İl disiplin kurulları, Parti Disiplin Kurulu, TBMM grubu parti disiplin Kurulu ve Müşterek Disiplin Kurulundan müteşekkildir.

Parti disiplin kurulları yetki alanlarına göre parti üyelerinin, Kanunlara, Parti Tüzüğüne, Programına ve Yönetmeliklerine, Parti'nin yetkili makam ve organlarının karar ve bildirilerine aykırı davranışları halinde, parti üyelerinin hakkında disiplin soruşturması yapar ve karar verir.

Yetki

Madde 94- Parti Disiplin Kurulu, Parti Yönetim Kurulunun talebi üzerine, Parti Kurucular Kurulu üyeleri, Genel Başkan, Parti Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri, Parti Disiplin Kurulu başkan ile asıl ve yedek üyeleri, Etik Kurulu başkan ve üyeleri, il başkanı, il yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri, il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri, TBMM'nin eski partili üyeleri ve partili büyükşehir, il ve ilçe belediye başkanları hakkında disiplin soruşturması yapar ve parti içi işlemler açısından kesin olarak karara bağlar.

İl Disiplin Kurulu, kendi il sınırları içerisinde kayıtlı olan parti üyelerinin, Parti Disiplin Kurulu ve TBMM Parti Grup Disiplin Kurulunun görev ve yetkisi haricinde kalan disiplin soruşturmalarını, il yönetimin talebi üzerine yapar ve karara bağlar.

Grup Disiplin Kurulu, Partili TBMM üyelerinin, Parti'den geçici veya kesin ihracını gerekli kılan eylemlerin dışında kalan, Tüzükte yazılı ve TBMM Parti Grup iç yönetmeliğinde belirtilen disiplin soruşturması gerektiren eylemleri hakkında Grup Yönetim Kurulunun istemi üzerine soruşturmasını yapar ve karara bağlar.

Müşterek disiplin kurulu, Partili milletvekilleri hakkındaki Parti'den geçici veya kesin olarak çıkarma cezasını gerektiren hallerde, ilgili soruşturmaları yapar ve karara bağlar.

İvedi durumlarda Parti Yönetim Kurulu, il yönetim kurullarının tedbirli olarak görevden uzaklaştırma yetkilerini de kullanarak bir üyeyi yetkili disiplin kuruluna sevk edebilir.

İl Disiplin Kurulları

Madde 95- İl disiplin kurulu, il kongresi tarafından il yönetim kurulunun seçimine ilişkin aynı usul ve esaslara göre seçilen beş asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Asıl üyelerin en az üçünün, yedek üyelerin de en az birinin hukukçu olmasına özen gösterilir.

İl disiplin kurulları seçilmelerinden sonra yapılan ilk toplantıda en yaşlı üye başkanlığında toplanır ve kendi aralarından yapılacak gizli oylama ile, kurulun başkanlık divanı olan, il disiplin kurulu başkanını, il disiplin kurlu başkan yardımcısını ve il disiplin kurulu sekreterini seçer.

İl disiplin kurulları ayda en az bir defa il başkanlığında daha önceden kararlaştırılan gün ve saatte toplanır. İvedi hallerde il başkanının talebi üzerine 7 gün içerisinde toplanır.

İl disiplin kurulu, uyarma, kınama ile Parti üyeliğinden geçici ve kesin çıkarma cezalarını verebilir.

İl disiplin kurulu kararlarına karşı, tebliğden itibaren on beş gün içinde ilgili kişi veya il yönetim kurulu, Parti Disiplin Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz üzerine Yüksek Disiplin Kurulu'nun verdiği kararlar parti içi işlemler açısından kesindir.

Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin kurulu kararı kesinleşir.

Parti Disiplin Kurulu

Madde 96- Parti Disiplin Kurulu, Büyük Kongrede Parti Yönetim Kurulu'nun seçimine ilişkin usul ve esaslara göre seçilen yedi asıl ve beş yedek üyeden oluşan partinin en üst disiplin kuruludur. Asıl üyelerin en az dördünün, yedek üyelerin de en az üçünün hukukçu olmasına özen gösterilir.

Parti Disiplin Kurulu seçilmelerinden sonra yapılan ilk toplantıda en yaşlı üye başkanlığında toplanır. Bu toplantıda kendi aralarında yapılacak gizli oylama ile Parti Disiplin Kurulu başkanını, Parti Disiplin Kurulu başkan yardımcısını ve Parti Disiplin Kurulu sekreterini seçerek kurulun başkanlık divanını oluştururlar.

Parti Disiplin Kurulu ayda en az bir defa genel merkezde daha önceden kararlaştırılan gün ve saatte toplanır. Acele hallerde genel başkanın talebi üzerine 7 gün içerisinde Parti Disiplin Kurulu toplanır.

TBMM Grubu Parti Disiplin Kurulu

Madde 97- Parti Grup Disiplin Kurulu, Grup yönetim kuruluna ilişkin usul ve esaslar ile grup iç yönetmeliğine göre kendi üyeleri arasından en az iki yıl için olmak üzere gizli oyla ve salt çoğunlukla seçeceği üç asıl iki yedek üyeden oluşur.

Seçimden sonra ilk toplantıda üyeler kendi aralarından gizli oylama Grup Disiplin Kurulu başkanını, yardımcısını ve kurul sekreterini seçerek kurulun başkanlık divanını oluşturur.

Tüzükte yazılı esaslar saklı kalmak kaydıyla grup üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturmasının şekli ve usulleri ile soruşturmayı gerektiren sair haller, verilecek disiplin cezaları ve kesinleşme halleri, Grup iç yönetmeliğinde gösterilir.

Müşterek Disiplin Kurulu

Madde 98- Müşterek Disiplin Kurulu; Parti Disiplin Kurulu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Disiplin Kurulunun bir araya gelmesiyle oluşur. Parti Disiplin Kurulu Başkanı ve Sekreteri, Müşterek Disiplin Kurulunun da Başkanlık Divanını oluşturur.

Partili milletvekillerine ilişkin olarak Grup Disiplin Kurulunun veya Parti Disiplin Kurulunun vermiş olduğu karara ilgilinin itirazı hâlinde, son ve kesin kararı Müşterek Disiplin Kurulu verir.

Parti Disiplin Kurulu ile Grup Disiplin Kurulu'na ilişkin çalışma usul ve esasları, Müşterek Disiplin Kurulu için de geçerlidir.

Disiplin Kurullarına İlişkin Ortak Hükümler

Madde 99- Disiplin kurulları, Kanunda belirtilen istisnalar dışında üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğuyla toplanır ve hazır bulunanların çoğunluğu ile karar verir.

Disiplin kurullarının görev süresi, yeni disiplin kurulları seçilen kadar devam eder. Kurul üyeliklerinde boşalma olması halinde, sıradaki yedek üye, kurul başkanı tarafından göreve davet edilerek kurul üyeliği tamamlanır.

Disiplin kurulu üyeleri, Partinin, kongre delegelikleri ve TBMM grup üyeliği hariç, hiç bir organında görev alamazlar. Eşler ile birinci ve ikinci derece kan ve sıhri hısımlar, aynı disiplin kurulunda birlikte görev alamazlar. Disiplin kurulu başkan ve üyeleri bunlarla ve kendileri ile ilgili yürütülen soruşturmalara ve kararlara katılamazlar.

Disiplin kurulu üyeleri ile Parti arasında hiç bir hizmet bağı kurulamaz ve Partiden gelir sağlanamaz.

Günü ve zamanı belli olan toplantılara, haklı mazeret olmaksızın art arda üç kez veya bir yıl içinde aralıklı altı kez katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır ve yerine yedek üye davet edilir.

Disiplin kurulları, sevk kararında önerilen cezadan daha ağır bir ceza veremezler.

Disiplin kararları kesinleşmesi ile sonuç doğururlar.

Süreler

Madde 100- Disiplin kuruluna sevk edilen partili yazılı veya sözlü savunma hakkına sahiptir. Savunma için gerekli süre, disiplin kurulu başkanlığınca düzenlenmiş olan, uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezanın istenmesine sebep olan fiillerin açıkça gösterildiği yazılı çağrı belgesinin ilgiliye bildiriminden itibaren 15 gündür. Ancak seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça veya yayın yolu ile işlenen disiplin suçları için bu süre 7 gündür. Savunma süresi içinde ilgili kişi savunma yapmamışsa, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Savunma davet yazısı, ilgilinin Parti üye kütüğünde yazılı adresine tebliğ edilir veya gönderilir. İlgili kişi bulunamaz veya kabulden imtina ederse, savunmadan vazgeçtiğine hükmedilerek dosyadaki bilgi ve belgelere göre gerekli karar verilir.

Disiplin kurullarınca parti üyeleri hakkında verilen kararlar, kanunlar ve tüzük hükümleri ile zaruret hallerinden kaynaklanan durumlar saklı kalmak kaydıyla, 30 gün içinde ilgiliye tebliğ olunur.

Üyenin daha önce disiplin cezası almaması ve pişmanlık duyması halinde bir alt disiplin cezası verilebilir.

Disiplin suçları

Madde 101-

- 1. Uyarma cezası verilecek disiplin suçları şunlardır;**
 - 1.1 Görevi gereği parti organlarında katılması gereken toplantılara, davet edildiği halde mazeret bildirmeksizin katılmamak
 - 1.2 Parti üyeleri hakkında, onur kırıcı sözler söylemek ve davranışta bulunmak
 - 1.3 Aidat ödememek
- 2. Kınama cezası verilecek disiplin suçları şunlardır;**
 - 2.1 Parti üyeleri ve yöneticileri hakkında kasıtlı olarak gurur kırıcı beyanda bulunmak
 - 2.2 Görevi gereği, tutması gereken parti defter ve kayıtlarını usulüne uygun olarak tutmamak
 - 2.3 Parti organlarınca tevdi edilmiş görevi yapmamak veya ihmal etmek
 - 2.4 Parti eşya veya malzemelerini usulsüzce kullanmak veya ihmal ile kaybetmek
- 3. Geçici Çıkarma cezası verilecek disiplin suçları şunlardır;**
 - 3.1 Partideki görevi gereği kendisine teslim edilen parti eşya veya malzemelerini kaybetmek veya görevden ayrılması durumunda teslim etmesi gerektiği halde teslim etmemek

- 3.2 Parti organlarındaki toplantılarda gizli kalması kararlaştırılan karar ve konuları açıklamak
- 3.3 Parti üyeleri ve yöneticileri hakkında yalan beyanda bulunmak, iftira atmak veya bu kişilere hakaret etmek
- 3.4 Parti çalışmalarının parti programı, tüzük ve kanunlara uygun olarak işleyişini aykırı davranışta bulunmak
- 3.5 Milletvekilliği, Belediye başkanlığı, İl genel meclisi veya belediye meclis üyeliği seçimlerinde partinin yetkili makamlarının onayı olmaksızın bağımsız aday olmak
- 3.6 Partili kimliğini kötüye kullanmak veya çıkar elde etmek için kullanmaya çalışmak

4. Kesin Çıkarma disiplin cezası verilecek suçlar şunlardır;

- 4.1 Partinin programı ve tüzüğüne aykırı davranışta bulunmak
- 4.2 Partinin resmi evrak ve kayıtları üzerinde tahrifat yapmak, gizlemek veya yok etmek
- 4.3 Kamuoyu önünde parti tüzel kişiliği, parti yöneticileri ve üyeleri hakkında gerçeğe aykırı beyanda bulunmak, haber yapmak, iftira atmak, hakaret etmek
- 4.4 Siyasi partiler kanununa göre, partiye üye olma şartlarını kesin olarak yitirmiş olduğu halde partiden istifa etmemek
- 4.5 İttifak olmadığı halde başka parti adaylarına çalışmak
- 4.6 Parti adayları aleyhine davranışta bulunmak
- 4.7 Parti kongrelerine ve aday yoklamalarına (ön seçim vb.) hile karıştırmak, oy pusulalarında değişiklik yapmak veya sahtecilik yapmak
- 4.8 Partinin, ekonomik değeri eşyaları ile parti parasını, şahsi işlerinde kullanmak veya zimmetine geçirmek
- 4.9 Parti organlarında görevli kişilere fiili saldırıda bulunmak veya bu saldırıları kışkırtmak

Disiplin Cezaları

Madde 102- Uyarma, partilinin yazılı olarak dikkatinin çekilmesidir. Kınama, partilinin yazılı olarak kusurunun bildirimidir. Geçici çıkarma, partilinin üyeliğinin cezada belirtilen süre zarfında askıya alınarak ilişkisinin kesilmesidir. Geçici çıkarma cezası üç aydan az ve bir yıldan fazla olmamak üzere verilir. Kesin çıkarma, partilinin parti ile ilişkisinin tamamen kesilerek, üyeliğinin sona erdirilmesidir.

Bir partili aynı yıl içinde ikinci defa aynı disiplin cezasını gerektiren suç işlerse bir üst disiplin cezası verilir.

Partili milletvekilinin TBMM grup üyeliğinden kesin olarak çıkarılması durumunda partiden çıkarılır. Partiden kesin olarak çıkarılması halinde de TBMM parti grubu üyeliğinden çıkarılır.

DISİPLİN SUÇ VE CEZALARINA İLİŞKİN DİĞER HÜKÜMLER

Disiplin Suçlarında Zamanaşımı

Madde 103- Disiplin suçunun meydana gelmesinden itibaren altı ay ve her halde iki yıl içinde disiplin kuruluna sevk kararı alınmamış ise ilgili disiplin suçundan dolayı soruşturma yapılamaz.

Tedbirli Olarak Disiplin Kuruluna Sevk

Madde 104- Tedbirli olarak disiplin kuruluna sevk, üyenin Partideki görevlerinden derhal uzaklaştırılması sonucunu doğuran tedbir işlemidir. Partiden kesin veya geçici ihracı gerektiren hallerde, disiplin kuruluna sevk yetkili kurul, tedbirli olarak sevk kararı verebilir. Disipline sevk nedeni, Tüzüğün 101. maddesinin 4 fıkrasının a,b,c bentlerinde yazılı haller dışında kalan durumlara dayalı ise, tedbir kararının sevk yetkili kurulun üye tam sayısının 2/3 ço-

ğunluğu ile alınması gerekir. Tedbir kararı il yönetim kurulunca verilmiş ise, hakkında tedbir kararı verilen üye, 7 gün içinde soruşturmayı yapacak disiplin kuruluna itiraz edebilir. Kurul bu itirazı 7 gün içinde karara bağlar. Taraflar, bu karara karşı 7 gün içinde Parti Disiplin Kurulu'na itiraz edebilirler. Parti Disiplin Kurulu'nun bu konuda 7 gün içinde vereceği karar kesindir. Tedbirli sevk kararları, Parti Yönetim Kurulu veya Parti Başkanlık Kurulu yahut TBMM Grup Yönetim Kurulu tarafından verilmiş ise, yukarıda yazılı süreler içinde soruşturmayı yapacak disiplin kuruluna itiraz edebilir. İtiraz üzerine 7 gün içinde verilecek karar kesindir. Disiplin kurulları, soruşturmanın her aşamasında tedbirin kaldırılmasına re'sen karar vermeye yetkilidirler. Kovuşturma sonunda disiplin kurulunca ceza verilmez veya uyarma yahut kınama cezasına dönüştürülür ise, başka bir karara gerek olmadan tedbir kalkmış sayılır ve ilgilinin tedbir kararı ile sona eren bütün hakları iade edilmiş olur.

Disiplin Cezalarına Karşı Yargı Nezdinde İtiraz Hakkı

Madde 105- Partiden veya gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası almış olan üye, bu cezaya karşı, disiplin kuruluna sevk eden organ ile disiplin kurulunun görev ve yetkisizliğine veya alınan kararın kanuna, Parti tüzüğüne ve iç yönetmeliğe şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla, Parti içi itiraz yollarını kullandıktan sonra nihai karar niteliğindeki son karara karşı 30 gün içinde nihai kararı veren kurulun bulunduğu yerdeki yetkili mahkemeye itiraz edebilir. İtiraz üzerine mahkemenin 30 gün içerisinde vereceği karar kesindir.

Disiplin Cezalarını Af Yetkisi

Madde 106- Parti Yönetim Kurulu, Genel Başkan'ın önerisi ile, disiplin kurullarınca verilmiş disiplin cezalarını af edebilir. Disiplin kuruluna sevke yetkili olan kurullar ile disiplin cezası almış olan kişinin af istemleri, Genel Başkan'ın oluru ile PYK gündemine alınır ve karara bağlanır.

ONUNCU BÖLÜM

SEÇİMLER VE ADAYLAR

SEÇİMLERE KATILMA KARARI VE SEÇİM İTTİFAKI

Seçimlere Katılma İle İlgili Karar Yetkisi

Madde 107- Partinin ülkede yapılacak her türlü seçime tamamen veya kısmen tek başına katılıp katılmamasına karar verme yetkisi, Parti Yönetim Kurulu'na aittir. Kısmi katılım kararının, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğu ile alınmış olması gereklidir. Yapılacak seçimle ilgili PYK tarafından karar alınmaması halinde, Partinin her yerde seçime katılacak olduğu kabul edilir.

Seçim İttifakı Karar Yetkisi

Madde 108- Milletvekili seçimlerinde seçimlere katılma yeterliliği olan diğer siyasi partiler ile ittifak yapmak suretiyle seçime katılmaya, ittifak protokolünü tasdik etme veya ittifaktan vazgeçmeye karar verme yetkisi PYK'ya aittir.

Diğer Siyasi Parti Üyelerinin Parti Listesinden Aday Olması

Madde 109- Milletvekili seçimine katılma yeterliliğine sahip olduğu halde seçime katılmayan diğer bir parti üyesinin, Parti listesinden aday gösterilmesi kararı PYK yetkisindedir. Her halükarda bu karardan önce üyenin ve partisinin ayrı ayrı yazılı muvafakatlarının alınması zaruridir.

MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİNDE ADAYLIK İŞLEMLERİ

TBMM Üyeliği Adaylık Başvurusu ve Ön İncelemesi

Madde 110- TBMM üyeliği için adaylık başvuru tarihleri, Parti Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılır ve ilan edilir. Adaylık başvurusu, PYK başka türlü karar almadıkça, doğrudan genel merkezdeki ilgili birime veya il başkanlıklarına adayın kendisi tarafından yapılır. Adaylık başvurularının tamamlanmasına müteakip Parti Başkanlık Kurulu'nca, adaylar hakkında yasal nitelikler ve uygunluk açısından gerekli ön inceleme yapılarak veya PBK tarafından oluşturulacak komisyona yaptırılarak, adaylık değerlendirmesine alınacakları gösterir teklif listesi hazırlanır ve Parti Yönetim Kurulu'na sunulur. Parti Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü incelemeyi yaparak ön seçim, aday yoklaması veya merkez yoklamasına katılabilecek aday adayları listelerini seçim çevresi esasına göre belirler.

Aday Tespiti ve Sıralanması Yöntemleri

Madde 111- Genel, kısmi veya ara milletvekili seçiminde, tüzüğün 110. maddesinde yazılı olduğu şekilde ön inceleme sonucu belirlenen aday adayları arasından Parti adayları ve bu adayların liste sıralamaları;

1. Ön Seçim
2. Aday Yoklaması
3. Merkez Yoklaması

yöntemlerinden birinin, birkaçının veya tamamının; aynı seçimde seçim çevresi ölçeğine göre aynı anda ve bir arada veya birinin ülke ölçeğinde tam olarak uygulanması yoluyla yapılır. Hangi seçim çevresinde hangi yöntem veya yöntemlerle ve yöntemin hangi ölçekte uygulanacağına Parti Yönetim Kurulu'nca karar verilir. Ancak milletvekili seçiminde, seçim çevrelerinin en az % 50'sinde ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden birinin uygulanması suretiyle aday belirlemesine özen gösterilir.

Ön Seçim Yöntemi ile Aday ve Liste Sıralaması Yapmak

Madde 112- Ön seçim, her seçim çevresinde Siyasi Partiler Kanunu'nda yazılı usul ve esaslara göre, o seçim çevresinde Partiye kayıtlı bütün üyelerin ön seçim seçmeni olarak; yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapacakları seçimle Parti adaylarını ve liste sıralamalarını belirlemeleridir.

Aday Yoklaması Usulü ile Aday ve Liste Sıralaması Yapmak

Madde 113- Aday yoklaması, aday yoklaması seçmeni olarak nitelenen Partililer tarafından, Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre, aday ve liste sıralamasının yapılmasıdır.

Aday Yoklaması Seçmenleri

Madde 114- Yoklamanın yapılacağı seçim çevresinde oturmakta olan ve Parti üyeliği devam eden:

1. Parti kurucuları,
2. Eski bakan ve milletvekilleri,
3. Belediye, il ve ilçe eski başkanları,

4. Yan kuruluş eski il ve ilçe başkanları ile
5. İlin Partili bakan ve milletvekilleri,
6. İlin Parti teşkilat kademeleri yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
7. İl disiplin kurulu başkanı ile asıl ve yedek üyeleri,
8. Partili belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri,
9. Partili il genel meclisi üyeleri,
10. Parti yan kuruluşlarının il ve ilçe yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
11. Parti üyeliği devam eden köy ve mahalle muhtarları,
12. İl ve ilçe kongresi asıl delegeleri,
13. İlin büyük kongre asıl delegeleri,
14. Partinin aday yoklaması tarihinden en az bir yıl önce belirlenmiş ve görevi devam etmekte olan mahalle ve köy temsilcileri ile
15. Ayrıca Seçim İşleri Yönetmeliğinde teşkilat yoklama seçmeni olarak açıklananlar.

Birden fazla seçim çevresi olan illerde, yukarıda yazılı teşkilat yoklama seçmeni, üye olarak kayıtlı olduğu ilçenin bulunduğu seçim çevresinde olmak üzere ve sadece bir oy kullanabilir. Partili bakan ve milletvekilleri ise, tek oy olmak üzere, il içinde dilediği seçim çevresinde kullanabilirler.

Merkez Yoklaması Usulü ile Aday ve Liste Sıralaması Yapılması

Madde 115- Merkez yoklaması usulü, tüzüğün 110. maddesine göre aday adaylıkları kabul edilenlerin, seçim çevrelerine göre aday ve liste sıralamalarının, doğrudan Parti Başkanlık Kurulu tarafından yapılmasıdır.

Aday Listelerindeki Boşalmanın Doldurulması

Madde 116- İstifa, ölüm ve kısmi iptal gibi sebeplerle aday listelerinde boşalma olması durumunda, sıralama ön seçim veya aday yoklaması

yöntemlerinden biri ile yapılmış ise, boşluk liste sonuna kaydırmak suretiyle en çok oy almış liste dışı adayın listeye dahil edilmesi ile doldurulur. Ön seçim veya teşkilat yoklamasını, tümünden veya seçim çevresi ölçeğinde en az 1/3 nispetinde iptal edilmesi durumunda, boşalan adaylıkları tamamlama yetkisi Parti Başkanlık Kurulu'ndadır. Merkez yoklaması yöntemi ile yapılan listelerde meydana gelebilecek boşalmalarda ise liste Parti Başkanlık Kurulu'nun belirlediği ismin bildirilmesiyle yolu ile doldurulur.

Milletvekili Seçiminde Kontenjan Adaylığı

Madde 117- Aday tespit ve sıralama işleminin, ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden biri ile yapılmasına karar verilmiş olması hallerinde, TBMM toplam üye sayısının %5'ini aşmamak üzere ilini, seçim çevresini ve liste sırasını ön seçim veya aday yoklamasından önce Yüksek Seçim Kurulu'na bildirmek şartıyla Genel Başkan merkez adayı göstermeye yetkilidir. Ön seçim veya aday yoklamasının kısmi uygulanması halinde Genel Başkan'ın göstereceği kontenjan aday sayısı, ön seçim veya aday yoklaması yapılan seçim çevrelerinden seçilecek milletvekili sayısı toplamının %5'ini aşamaz. Bir seçim çevresinde birden fazla ve iki milletvekili seçilecek seçim çevrelerinde Genel Başkan kontenjanı kullanılamaz. Seçimin yapılacağı tarihte milletvekili olanlar ile belediye başkanı olanlar, kontenjan yöntemi ile aday gösterilemezler. Genel Başkan tarafından kontenjan adayı gösterilecekler, ön seçim ve aday yoklamasına katılamazlar.

YEREL SEÇİMDE ADAYLIK İŞLEMLERİ

Yerel Seçimde Adaylık ve Ön İnceleme

Madde 118- Adaylık başvuruları, Parti Yönetim Kurulu'nca seçim takvimine göre belirlenecek tarihler arasında büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için Genel Başkanlığa, ilçe ve belde belediye başkan aday-

lığı için ilgili il yönetim kurulu başkanlığına, belediye ve il genel meclisi adaylığı için ilgili ilçe yönetim kurulu başkanlığına bizzat ve yazılı olarak yapılır. Büyükşehir ve il belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön seçim veya aday yoklamasına katılacakları belirleme işlemi olan ön inceleme yapma ve karar alma yetkisi, Parti Başkanlık Kurulu'na aittir. İlçe ve belde belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön inceleme işlemi, ilgili il yönetim kurulunca yapılır. İl Yönetimince yapılacak ön inceleme işlemi, Parti Başkanlık Kurulu onayı ile ilçe yönetiminin yapacağı ön inceleme işlemi ise il yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Bu şekilde onay yetkisi olan kurullar, gerekli değişiklikleri yapabilirler.

Yerel Seçimi Aday Tespit ve Sıralama Usulü

Madde 119- Ön inceleme sonucu oluşacak aday adayları arasından, belediye başkan adayları ile belediye ve il genel meclisleri adayları ve sıralamaları, tüzüğün 111. maddesinde yazılı yöntemlerden birisinin, birkaçının veya tamamının, aynı seçimde seçim çevresi ölçeğine göre aynı anda ve bir arada yahut ayrı ayrı kısmi veya tam olarak uygulanması suretiyle hangi yöntemle yapılacağı, Parti Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılır.

Yerel Seçimde Ön Seçim, Aday ve Merkez Yoklaması

Madde 120- Yerel seçimlerde adaylar önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri ile belirlenir. Hangi seçim çevresinde hangi yöntemin uygulanacağına Parti Başkanlık Kurulu karar verir. Önseçim, kayıtlı üyelerin katılımı ile yapılır. Aday yoklaması, aday yoklaması seçmeni olarak nitelenen Partililerin katılımı ile yapılır. Önseçim ya da aday yoklaması yargı yönetimi ve denetiminde yapılır. Merkez yoklamasında adaylar Parti Başkanlık Kurulu tarafından belirlenir. Parti Yönetim Kurulu bu yetkisini ilçe seçimleri için il yönetim kurullarına, belde seçimleri için ilçe yönetim kurullarına devredebilir. Yerel seçimlerde aday olmak isteyen il ve ilçe

başkanları ile yönetim kurulu üyeleri yasal süreler içinde görevlerinden istifa etmek zorundadır.

ORTAK HÜKÜMLER

Alt Kademe Teşkilat Yöneticilerinin Aday Adaylığı

Madde 121- Adayların ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden birisi ile belirlendiği hallerde; alt kademe teşkilat başkanı ve yönetim kurulu üyelerinin görev yaptıkları yerden aday adaylığı olması durumunda, seçim takviminde belirtilen süre içinde görevlerinden istifa etmeleri zorunludur.

Partide Kayıtlı Olmayanların Adaylık Müracaatı

Madde 122- Milletvekili ve yerel seçimlere aday adaylığı için Parti üyesi olma şartı aranmaz. Parti üyesi olmadan aday gösterilip seçilenler, Parti üyeliliğine alınmış sayılırlar. Milletvekili seçilenlerin üyelik kayıtları tüzüğün 8. maddesi gereği genel merkezce tamamlanır. Diğerleri ise, üyelik kaydı için gereken evrakları, seçim sonuçlarının ilanından sonra on gün içinde ilgili ilçeye verirler ve kayıt işlemlerini tamamlarlar.

Parti Adayı Olarak Seçilmiş Olanların Yeniden Adaylığı

Madde 123- Parti listelerinden aday gösterilip seçilmiş olan belediye başkanları ve milletvekilleri, kesintisiz en fazla üç dönem aynı görevi yürütebilir. Ancak, ara veren kimseler tekrar aynı görevlere aday gösterilebilir. Yapılacak seçimde, doğacak duruma bağlı olarak merkez yoklaması usulü ile aday belirlenmesinin zorunlu olması hali hariç olmak üzere, kontenjan adaylığı olarak seçilmiş olan kimse, aynı yöntem ile tekrar aday gösterilemez.

Seçim İşleri Yönetmeliği

Madde 124- Tüzükte, seçim işleri ve adaylıklarla ilgili olarak Yönetmelikle düzenleme yapılacağı belirtilen konular dahil, kanun ve Parti tüzüğüne aykırı olmamak şartıyla, genel veya kısmı yerel ve milletvekili seçimlerinde adayların başvuru usul ve esasları, ön seçim ve teşkilat yoklamalarıyla ilgili üye kayıt defterleri, teşkilat yoklama seçmen listelerinin hazırlanması ve seçim kurullarına verilmesi, sandık kurulu üyeliği, adayların tanıtım çerçevesi, müşahitlik, oy pusulalarının hazırlanması, seçim sonuçlarına itiraz gibi konularda ve ayrıca Tüzükte yazılı olanlar dışında aday yoklaması seçmeni olabilecekleri belirlemek, gerek adaylıklar ve gerekse seçimlerle ilgili olup, açık olmayan veya Tüzükte gösterilmeyen diğer konularda nasıl hareket edileceği, Parti Yönetim Kurulunca çıkarılacak Seçim İşleri Yönetmeliği ile düzenlenir. Parti Yönetim Kurulu, seçimlere ilişkin adaylık başvuru ve şartlarını, her seçime özgü olacak şekilde ilke kararlarıyla belirlemeye de mezun ve yetkilidir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

MALİ HÜKÜMLER

Partinin Gelirleri (SPK Mad.61)

Madde 125-

1- Üye Aidatı ve Giriş Aidatı:

Partiye kayıt sırasında partinin kendisinin belirleyeceği şekilde en az 10 TL (Bir Türk Lirası) TL, en çok 50.000.- (Elli Bin Türk Lirası) TL giriş aidatı alınır.

Parti üyelerinden ayrıca yıllık en az 12.- (On iki Türk Lirası) TL en çok 1.200.- (Bin iki Yüz Türk Lirası) TL üyelik aidatı alınır.

Giriş ve üyelik aidatının taban ve tavan miktarlarıyla ilgili olarak belirleme yapmaya tüzükteki sınırlar içinde olmak kaydıyla, PARTİ YÖNETİM KURULU yetkilidir.

Üye adayları üyelik başvuru belgesi imzalarken, yukarıdaki limitler arasında ne kadar aidat ödemeyi taahhüt ettiğini belirtir.

Üye hakkında, aidat borcu nedeniyle geçici ve kesin ihraç disiplin cezaları verilemez.

Aidat borcu olması, aksi Parti Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılmış olmadıkça, Parti içi kademe seçimleri ile aday yoklamalarına katılmaya engel değildir.

Bu konuda alınacak aksi bir kararın ve yapılacak kayıtlamanın geçerli olması için borçlu üyeye borcunu ödemesi için en az 10 günlük süre içeren yazılı uyarı yapılmış olması gerekir.

2- Partili Milletvekillerinden Alınacak Milletvekili Aidatı:

Partili milletvekillerinin ödeyeceği aidattır. Bu aidatın miktarı ile ne kadarının grup giderlerine, ne kadarının Parti genel merkezine ayrılacağına PARTİ YÖNETİM KURULU tarafından karar verilir. Ancak bu aidatın yıllık miktarı, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını aşamaz.

3- Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği aday adaylarından alınacak ve tutarı PARTİ YÖNETİM KURULU tarafından tespit edilecek özel aidat.

Bu aidatın miktarı, yasadaki sınırlar içinde Parti Yönetim Kurulu'nca karara bağlanır.

4- Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri rumuzların satışından sağlanacak gelirler,

5- Parti yayınlarının satış bedelleri,

6- Üye kimlik kartlarının ve parti defter, makbuz ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında alınacak paralar,

7- Partice tertiplenen balo, eğlence ve konser faaliyetlerinden sağlanacak gelirler,

8- Parti mal varlığından elde edilecek gelirler,

9- Siyasi Partiler Kanununda belirlenen miktarı aşmayacak bağışlar. Siyasi Partiler Kanunu'nuna aykırı hiçbir ayni ve nakdi yardım ve bağışı kabul edemez.

Parti, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyruğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden herhangi bir suretle aynı veya nakdi yardım ve bağış kabul edemez.

10- Siyasi Partiler Kanununun 110 uncu maddesi uyarınca partiye intikal edecek taşınır ve taşınmaz mallar ile doğmuş ve doğacak her türlü hak ve alacaklar.

11- Devletçe yapılan hazine yardımları.

Gelirlerin Sağlanması Usulü (SPK, m.69)

Madde 126- Partinin bütün gelirleri, Parti tüzel kişiliği adına yapılır ve kabul edilir.

Partinin genel merkezi ile bütün teşkilat kademe organlarının kabul ve tahsil edilecek gelirler, Parti Yönetim Kurulunca bastırılan, seri ve sıra numaraları belli olan makbuz karşılığı sağlanır.

Bastırılan bütün tahsilat makbuzları ile alt kademe organlarına gönderilecek tahsilat makbuzlarının seri ve sıra numaraları, genel muhaseplikçe bir deftere yazılarak takip edilir.

Teşkilat kademeleri, aldıkları ve kullandıkları makbuzlar nedeniyle Parti Yönetim Kurulu'na karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuz ile dip koçan veya kopyasında yer alır.

Makbuzların asıl kısımlarıyla kopyalarında ve dip koçanlarında aynı seri ve sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçan veya kopyalarını saklama süresi, Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının Partiye bildirim tarihinden itibaren beş yıldır.

Yapılacak anlaşmalar doğrultusunda, finans kurumları, bankalar, GSM şirketleri, aracı kurumlar, EFT, diğer ödeme vasıtaları ve her türlü diğer teknolojik ödeme şekilleri ile bağış ve aidat kabul edilebilir.

Partinin resmî internet sayfasına konulacak bir uygulama üzerinden partiye kredi kartı veya belirlenecek banka hesap numaraları üzerinden havale veya EFT yolu ile bağış veya aidat ödemesi yapılabilir. Kredi kartından yapılacak aidat ödemeleri, ilgili banka tarafından doğrudan Parti hesabına geçirilir. Kredi kartı veya havale yoluyla yapılacak bağışların usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

2820 sayılı kanununun 55. Maddesi hükmü gereğince banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmez.

Harcamaların Yapılmasında Gözetilecek Usul (SPK Mad.70 ve 74)

Madde 127- Partinin amaçlarına aykırı harcama yapılamaz. Partinin bütün giderleri Parti tüzel kişiliği adına yapılır.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinde yazılı miktarı aşan bütün harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsiki gereklidir.

Harcamalar, gideri yapan kademeye göre yetkili organın kararıyla yapılır. Acil hallerin gerekli kıldığı harcamanın Parti muhasebesine girebilmesi için, yetkili organ kararı ile olura bağlanması gerekir.

Ancak yetkili organca onaylanmış ve teşkilat kademe bütçesinde bulunması şartıyla mevzuatta belirtilen miktarı geçmeyen harcamalar ile genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur.

Mal ve hizmet alımı ile yapım işleri, açık ihale, kapalı zarf usulü ve yazılı veya sözlü olmak üzere doğrudan temin veya pazarlık usullerinden herhangi biri ile yapılabilir.

Partide ücret mukabili geçici veya sürekli olarak çalışan kişilere ödenen aynı ve nakdi sağlık ve sosyal yardım giderleri ile parti tarafından görevlendirilen kişiler tarafından yapılan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere ilişkin konaklama, yol masrafları ve diğer zorunlu harcamaları gider olarak kayıt edebilirler.

Mal ve hizmet alım sözleşmelerinden kaynaklanan mahkeme kararları ile ödemeler ve diğer masraflar gider olarak kaydedebilirler.

Parti kademe teşkilatları, bağlı buldukları üst kademeye, gelir ve giderleri hakkında altı ayı geçmeyen sürelerde hesap bildirimini yapmak zorundadırlar.

Belgeleri Muhafaza ve Mali Sorumluluk (SPK Mad.71)

Madde 128- Elde edilen gelirlerin, demirbaş eşya ve malzemelerin muhafazası ile yapılacak harcamalar, sözleşmeler ve girişilecek yükümlülükler; genel merkezde Parti tüzel kişiliği adına, illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu, beldelerde belde yönetim kurulu adına bu Tüzükte yetkili kılınmış veya adına iş yapılan organca işin niteliğine göre yetkilendirilmiş kişi yahut kurulca sağlanır ve yapılır.

Parti alt kademe yönetim organları, üst kademe ve genel merkeze karşı muhafaza ve harcamadan ötürü şahsen ve müteselsilen sorumludurlar.

Parti tüzel kişiliği adına sözleşme yapılmasına ve yükümlülük altına girilmesine ilişkin usul ve esaslar, Parti Yönetim Kurulu'nca tespit edilir.

Bu esaslara aykırı olarak veya Parti Yönetim Kurulu'nun yazılı oluru ile yetkili kılmadığı yahut sonradan bir kararla onaylamadığı alt kademe organlarının yaptıkları sözleşmeler ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı Parti tüzel kişiliği hiç bir surette sorumlu tutulamaz; Parti Yönetim Kurulu veya Genel Başkan yahut Parti tüzel kişiliği aleyhine sorumluluk yollarına başvurulamaz.

Yetkilendirilmeksizin veya oluru sağlanmamış işlem ve eylemlerden doğan sorumluluk, sözleşme veya yükümlülük getiren işlem altında imzası olan kişi veya kişilere aittir.

Parti üyelerine ve diğer gerçek ve tüzel kişilere hiçbir şekilde borç veremez.

Bütçe ve Hazırlanma Süreci (SPK Mad.73)

Madde 129- Bütçe; politik olarak, parti tüzel kişiliğinin ve teşkilatının, yıllık olarak gelir ve gider tahminlerini gösteren, partinin yetkili organlarınca incelenip karara bağlanan ve bir takvim yılına ait mali işlemlerin dayanağını oluşturan belgedir.

Her il teşkilatı kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsamak üzere ayrı ayrı gelir tahminlerini ve gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderir.

İl ve ilçe teşkilat bütçeleri genel merkezin bütçeleri ile birleştirilir. Bu bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Parti Genel İdare Kurulu tarafından incelenir ve karara bağlanır.

Partinin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir. Her il teşkilatı kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsamak üzere ayrı ayrı gelir tahminlerini ve gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderir. İl ve ilçe teşkilat bütçeleri Genel Merkezin bütçesi ile birleştirilir.

Bu bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Genel Muhasip tarafından incelenerek PARTİ YÖNETİM KURULU da karara bağlanır.

Genel Merkezin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

Partinin tüm mali iş ve işlemleri, bütçeleri, bilançoları, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesaplarının nasıl düzenleneceği hususları iç yönetmelikle düzenlenir.

Kesin hesabın Hazırlanması ve Onaylanması

Madde 130- Kesin hesap; partilerin bir mali yıl içinde yapmış oldukları gelir ve giderlerin dönem sonundaki envanteri olarak tanımlanabileceği gibi, parti örgütleri tarafından ve genel merkez tasarrufuyla hazırlanan ve denetim için Anayasa Mahkemesi'ne verilen ve ait olduğu dönemin hesap sonuçlarının yer aldığı çizelgelerdir.

Her il kademe yönetimi, bağlı ilçeleri de kapsayacak şekilde bütçe yılını izleyen nisan ayı sonuna kadar, bir önceki yıla ait bütçe uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesabını hazırlar ve Genel Merkeze gönderir.

Genel merkez de aynı sürede kesin hesabını hazırlar ve illerden gelenlerle birlikte, incelenip birleştirilerek karara bağlanmak üzere, Parti Yönetim Kurulu'na sunar. Bu işlemlerin tamamı, Partinin kesin hesabını oluşturur.

Kesin hesabın Bildirimi (SPK Mad.74)

Madde 131- Parti genel merkezi, Parti Yönetim Kurulu tarafından incelenerek birleştirilen ve karara bağlanan Partinin kesin hesabı ile her ile ait kesin hesap evrak örneğinin onaylı birer suretini, haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi'ne verir ve bir örneğini ise bilgi amacıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.

Tutulacak Defterler (SPK Mad.60)

Madde 132- Parti teşkilat kademelerinin yönetim organları tarafından aşağıda yazılı defterlerin tutulması zorunludur:

1. Üye kayıt ve kabul defteri.
2. Karar defteri.
3. Gelen ve giden evrak kayıt defteri.
4. Gelir ve gider defteri.
5. Demirbaş eşya defteri.

Defterlerin sayfaları ile kaç sayfadan ibaret oldukları, teşkilat kademesinin bulunduğu yer ilçe seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenerek onaylanır.

Yasa gereği tutulması zorunlu defterler dışında kalan ve Parti organ ve kurullarınca tutulmasında yarar görülen defterler ile kadın ve gençlik kollarının Tüzükte yazılı olanlar dışında tutacakları defterler Yönetmelikte gösterilir.

Parti dilerse gelir gider defteri yerine veya ilave olarak bilanço usulüne göre defter tutabilir.

Parti gelirlerinin toplanmasında ve harcamalarda uygulanacak kurallar, bütçe ve kesin hesabın hazırlanması; gelir alındılarının ve tutulması zorunlu defterlerin biçimi, basımı ve dağıtımı, örgüt yönetim birimlerinin bu konudaki görevleri ve sorumlulukları, Siyasi Partiler Kanununun öngördüğü ilkelere ve kurallara uygun olarak düzenlenen bir yönetmelik belirlenir.

1. Üye Kayıt ve Kabul Defteri

Her ilçe yönetimince, ilçeye bağlı mahalle ve köy sayısı kadar, genel merkez tarafından hazırlanan üye kayıt ve kabul defterleri tutulur. Üyelerin, mahalle ve köy esasına göre kayıt sıra numarası verilerek üye defterlerine yazımları yapılır.

Üye kayıt ve kabul defteri sadece ilçe teşkilatlarında bulundurulur.

Üye başvuru belgeler iki nüsha düzenlenir ve üzerine üye defterinde yer

alan kayıt sıra numarası yazılır. Üye giriş beyannamesinin bir nüshası, ilçede bu işe ayrılmış dosyada muhafaza edilir. Diğer nüsha ise aynı şekilde muhafaza edilmek üzere il başkanlığına gönderilir.

Başvurunun kabulü halinde üyelik kaydı, ilgilinin adı ve soyadı, T.C. Kimlik Numarası, doğum yeri ve tarihi, öğrenim durumu, mesleği veya sanatı, ikametgâhı ve iletişim bilgileri, köy ve mahalle esasına göre düzenlenmiş olan Üye Kayıt Defterine, karar tarih ve sırasına uygun olarak işlenir.

2. Karar Defteri

İlgili organ veya kurul kararlarının, tarih ve sıra numarasına göre yazıldığı defterdir. Kararlar, toplantıya iştirak edenler tarafından imzalanır.

Muhalif olan üye muhalefetini yazarak imza eder. İstek halinde karar örneği kendisine verilir.

Kongre tarafından alınan kararları içeren kongre tutanak özetleri, karar defterine geçirilir. Bu karar ve özetler, kongre divanı tarafından imzalanır.

3. Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri

Kademeye gelen ve giden evrakların, tarih ve numara sırası ile kayıtlarının yapıldığı defterlerdir. Gelen evrakın asılları ile giden evrakın suretleri, kayıt numara ve tarihleri şerh düşülerek dosyalarda saklanır.

4. Gelir ve Gider Defteri

Parti adına elde edilen gelirin, alınış nedeninin ve yapılan giderlerin nereye harcandığının, evrakı müsbitesi belli olacak şekilde işlendiği defterdir.

5. Demirbaş Eşya Defteri

Parti adına alınan veya Partiye bağışlanan demirbaş eşyalar, taşıt araçları ve taşınmaz malların, ilgili belgeleri de belirtilerek tarih sırasına göre yazıldığı defterdir.

Teftiş Ve Denetim

Madde 133- Her derecedeki Parti alt kademeleri ile yan ve yardımcı kuruluş organ ve üyelerinin, Parti adına yaptıkları tüm eylem ve işlemlerinin kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmelikleri ile kademe kongreleri ve Parti Yönetim Kurulu kararlarına uygunluğunun tespiti ile teşkilatı daha aktif hale getirmek, alınması gereken tedbirleri ve yapılması gereken çalışmaları yerinde belirlemek amacıyla yapılacak faaliyetlerin bütünü, teftiş ve denetimin konusu ve amacıdır.

Denetim Yetkisi ve Görevi

Madde 134- Her kademenin birinci ve en yetkili teftiş ve denetim mercii, ilgili kademenin kongre genel kuruludur.

Parti Yönetim Kurulu, yan kuruluşlarıyla birlikte Partinin bütün teşkilatını doğrudan veya görevlendireceği elemanlar aracılığıyla he zaman denetleyebilir.

Bu denetim; Parti tüzüğü ile Partinin amaç ve ilkelerine uygunluk açısından olabileceği gibi gelir ve giderler ile diğeri mali işlemlerin denetimi şeklinde de olabilir.

Teftiş ve denetimle görevlendirilecek olanlar ile teftiş ve denetimin usul ve esasları, Parti Yönetim Kurulu tarafından çıkarılacak olan yönetmelik ile belirlenir.

Bağımsız Denetim

Madde 135- Kamuya hizmet sorumluluğu üstlenmiş olan partimiz; şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinden hareketle üyelik aidatları, adaylık başvuru aidatları, devlet yardımları ve bağışlardan oluşan gelirleri ile partinin amaç ve faaliyetleri doğrultusunda yapılan tüm harcamalarını,

Kamu Gözetimi Kurumu Resmi Siciline Kayıtlı olan Bağımsız Denetçilere denetletecektir.

Bağımsız Denetimden geçmiş olan gelir ve giderlerimiz ve mali tablolarımız şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerimiz gereği her yıl düzenli olarak vatandaşlarımıza paylaşılacaktır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

ORTAK HÜKÜMLER

Yetki ve Görev Devri

Madde 136- Parti organları, yasanın devrine olur vermedikleri dışında kalan bütün konulardaki yetki ve görevlerini, belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde geçici veya sürekli olarak alt kademe organlarına devredebilir. Yetkili organın, alt bir organa görev vermiş olması, o görevi yapmak için gerekli olan yetkinin de devri anlamına gelir.

Tüzükte Bulunan Süreleri Kısaltma Yetkisi

Madde 137- Tüzükte yapılacak işlemlerle ilgili ön görülmüş süreleri kısaltmaya, yasaların emredici hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla PARTİ YÖNETİM KURULU yetkilidir.

Parti Organlarında Görev Alanların İlgili Makamlara Bildirimi

Madde 138- Parti kongreleri ve bu kongrelerde yapılan delege seçimleri ile Parti gruplarındaki görevlendirmeler, personel ve Partiyi temsil yetkisi olmayan uzman atama, temsilcilik ve komisyon görevlendirmeleri hariç

olmak üzere her kademedeki Parti organları ile bu Tüzükte yazılı Parti görevine getirilenlerin adları ve soyadlarını, doğum yerlerini, tarihlerini, meslek veya sanatlarını gösterir liste ile ikametgâhları ve nüfus cüzdan örnekleri, ilgili kademe birim başkanlığı tarafından o yerin en büyük mülki amirliğine seçim veya atanmadan itibaren 15 gün içinde yazı ile bildirilir.

Birinci fıkradaki seçim ve görevlerin, genel merkez organlarıyla ilgili olması halinde bildirim aynı şekil ve aynı süre içinde doğrudan İçişleri Bakanlığı ile Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılır.

Parti Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi

Madde 139- Parti tüzel kişiliğinin feshine ancak büyük kongrece karar verilebilir. Fesih kararı gizli oyla alınır. Toplantı yeter sayısı ise, bu Tüzükte büyük kongre ile alakalı toplantı yeter sayısının salt çoğunluğudur. Büyük kongrenin fesih kararı aldığı tarihte Parti tüzel kişiliği sona erer. Genel başkan fesih kararını, kararın alınmasından hemen sonra TBMM Başkanlığı'na, Anayasa Mahkemesi'ne, İçişleri Bakanlığı'na ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı ile bildirir. Parti tüzel kişiliğinin feshi kararı alınması halinde Parti mal varlığının nasıl tasfiye olunacağı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesi gereklerine uygun olacak şekilde büyük kongre tarafından karara bağlanır.

Tüzük ve Program Değişikliği

Madde 140- Parti Tüzük ve programının kısmen veya tamamen değiştirilmesine kanun ve Tüzükte belirtilen usullere uygun olarak büyük kongre tarafından karar verilir.

Parti İç Yönetmelikleri

Madde 141- Tüzükte çıkarılması öngörülen bütün iç Yönetmelikler ile iş ve faaliyetin gerekli kıldığı her tür Yönetmelik, genelge ve benzeri düzen-

leyici metinleri oluşturmaya, Parti Yönetim Kurulu yetkilidir. Her hangi bir konuda Tüzükte öngörölen yönetmeliğın çıkarılmamış olması, o alanda faaliyette bulunmayı engellemez ve geciktirmez.

Parti Merkez Organlarının İlk Oluşumları

Madde 142- Parti kurucuları, Partinin tüzel kişilik kazanmasını takip eden 15 gün içinde toplanarak belirleyeceği seçim yöntemine göre üyeleri arasından veya kurucular dışındaki kişiler arasından önce Partinin Genel Başkanı'nı, daha sonra belirleyeceği sayıdaki Parti Yönetim Kurulu üyeleri, Parti Disiplin Kurulu üyeleri ve Parti Etik Kurulu üyelerini gizli oylama ile seçer, tüzüğün 138. maddesinde belirtilen makamlara da gerekli bildirimde bulunulur. Kurucular bu maddeye göre yapacakları toplantılara, Partinin TBMM'de bulunan grup üyeleri de katılır. Kurucular tarafından oluşturulan ilk Parti Yönetim Kurulu, yapacağı toplantıda toplantı takvimini belirleyerek, PBK üyelerinin seçimini yapar.

Kurucular Kurulu Üyeleri

Madde 143- Kurucular Kurulu, kuruluş bildirisinde yer alan Parti kurucuları ile bu kurul tarafından ilk büyük kongreye kadar oluşturulacak olan Parti Yönetim Kurulu, Parti Disiplin Kurulu ve Parti Etik Kurulu'nun Parti kurucuları dışından olan asıl üyeleri, Parti Genel Başkanı ve Parti üyesi milletvekillerinden oluşan kuruldur. Bu kurul üyeleri, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunurlar. Kongre sonucu oluşan Parti Yönetim Kurulu, Parti Disiplin Kurulu üyeleri ile Merkez Parti Etik Kurulu üyeleri de göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunurlar. Bu bildirim verileceği merci Genel Başkan için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, diğerleri için ise Genel Başkanlıktır. Bildirimin konusu, yenilenmesi, gizliliği ve cezai hükümleri hakkında 3628 sayılı yasanın ilgili maddeleri uygulanacaktır.

Tüzükte Hüküm Bulunmayan Hallerde Uygulama

Madde 144- Tüzükte hüküm bulunmayan hallerde Türk Medeni Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu'nun konuya ilişkin amir hükümleri ile Dernekler Kanunu'nun Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Yürütme

Madde 145- Bu Tüzük hükümlerini Parti Yönetim Kurulu yürütür.

Yürürlük

Madde 146- Parti kurucuları tarafından onaylanmış olan 146 esas, 7 geçici maddeden ibaret Gelecek Partisi Tüzüğü, Parti kuruluş bildirgesinin İçişleri Bakanlığı'na verilmesiyle 2820 sayılı yasanın 8. maddesi gereği yürürlüğe girer.

Kurucular Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Geçici Madde 1- Kurucular Kurulu ilk olağan büyük kongre yapılincaya kadar, bu tüzük uyarınca Parti büyük kongresinin sahip olduğu bütün hak ve yetkileri kullanır.

Kademe Organlarının İlk Oluşumunda Organların Üye Sayıları

Geçici Madde 2- Kademelerin ilk kuruluşlarında merkez organları dahil, bütün kademe organları üye sayıları, Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilmiş olan asgari üye sayısı esas alınarak oluşturulabilir. Kurucu kurulların oluşturulmasında yedek üye gösterilmesi zorunlu değildir.

Kurucular Kurulu'nun Çalışması

Geçici Madde 3- Kurucular Kurulu en geç iki ayda bir olağan toplantı yapar. Genel Başkan, PARTİ YÖNETİM KURULU veya Kurucular Kurulu'nun en az 1/3'ünün talep etmesi halinde olağanüstü toplantı yapılır. Olağanüstü toplantı tarihinin tespiti ve üyelerin daveti, Genel Başkan tarafından yapılır. Kurul toplantılarına Genel Başkan başkanlık eder. Açık oylamalarda eşitlik halinde Genel Başkan'ın oyu çift sayılır.

Kurucu Kademe Organ Üyelerinin Kongre Delegeliği

Geçici Madde 4- Parti teşkilat kademe yönetim kurullarının, kongre sürecinde Parti üyeliği devam eden kurucu üyeleri, kademenin yapılacak ilk olağan kongresinin tabii delegesidirler.

Kuruluştaki Üye Yazım Yetkisi

Geçici Madde 5- Partinin, Siyasi Partiler Kanunu'nun 8. maddesine göre tüzel kişilik kazanmasından sonra alt kademe teşkilatlarının oluşmasına kadar, üyelik başvuruları Parti Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır ve buna ilişkin klasörde saklanır. Yapılacak üye kayıt işlemleri, alt kademelerin oluşmasından sonra ekleri ile birlikte ilgili alt kademelere gönderilir. Alt kademeler, belirtilen şekilde yapılmış üye yazım işlemlerini üye kayıt defterlerine aynen kaydetmek zorundadırlar.

Kurucu İl ve İlçe Yönetim Kurullarının İlk Oluşumu

Geçici Madde 6- İl ve ilçe kademe teşkilatlarının ilk kuruluşları, Parti Yönetim Kurulu'nca yapılacak atama ile oluşturulur. Önce kademe başkanı atanan kişiye "yetki" belgesi verilir. Bu kişinin oluşturacağı listenin, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı tarafından onaylanması ile kurucu yönetim

kurulu oluşmuş olur. Kurucu İl ve ilçe yönetim kurulları, el çektirilme nedenleri hariç olmak üzere, kendi kademelerinin kongrelerine kadar tüzüğün kurula verdiği hak ve yetkileri kullanırlar.

Kurucu Kadın ve Gençlik Kollarının İlk Oluşumu

Geçici Madde 7- İl, ilçe ve belde Kadın ve Gençlik kolları başkanları ana kademe il başkanı tarafından atanır. Atanan ilgili kişiye yetki belgesi verilir. İl gençlik ve kadın kolları başkanlığı için atanan kişinin oluşturacağı yönetim kurulu listesi ana kademe il başkanı tarafından, ilçe ve belde gençlik ve kadın kolları başkanlığına atanan kişilerin oluşturacağı yönetim kurulu listesi ise ana kademe ilçe başkanı tarafından onaylanır.

